

ADVENT SZEMLÉ

2023. SZEPTEMBER: MINDENKINEK SZÓLÓ FELHÍVÁS
+ A BÖRTÖNSZOLGÁLAT PILLANATKÉPEI + SAJÁT SZERETETÉNEK
„ÁLDOZATA” + FOGLALKOZTAT EMBERTÁRSAID SORSA?
+ A PRÓFÉCIA ÁBÉCÉJE ÉS NYELVEZETE + TÁBLÁK + A JELENÉSEK
KÖNYVÉT ÁTSZÓVÓ VÖRÖS FONAL + AZ EGYSZARVÚ FENEVAD

HAVONTA MEGJELENŐ TÁJÉKOZTATÓ ÉS GONDOLATBRESZTŐ FOLYÓÍRAT A KRISZTUS VISSZAJÖVETÉLÉ TÁRÓKNÁK

ADRA – Gyermekálom

„Íme, Én hamar eljövök...”

Küldetésünk, hogy Urunkat, Jézus Krisztust dicsőítsük határtalan szeretete bizonyítékainak ismertetésével. Célunk az, hogy cikkeink és híreink által olvasóink jobban megismerjék a Megváltót, és reménykedve várják közeli eljövetelét.

A KIADÓ ÁHÍTATOS KÖNYVEI 2024-RE

Az egészséges élet harmóniái – A 2024-es áhítatos könyvet egészségügyben dolgozók (orvosok, asszisztensek) és lelkipásztorok írták, biblikus, ugyanakkor kortárs perspektívában közelítve meg az egészséges élet kérdését. Isten minden nap felszólít, hogy kövessük a tanácsait, éljünk egészségesen, és példánkkal áraszunk áldást a körülöttünk élőkre.

Név szerint ismer engem az Úr – A 2024-es, nők számára írt áhítatos könyv naponkénti bátorítás az olvasók számára. A könyvet a világ minden táján élő nők írták. Minden tapasztalat egyedi, Isten azonban mindvégig, minden körülmény között ugyanaz: név szerint ismer és örök szeretettel szeret téged.

2023. SZEPTEMBER. A Romániai Hetednap Adventista Egyház hitnevelő és tájékoztató havilapja. Megjelenik havonta az Unióbizottság irányításával.

Igazgató Balla Loránd; Főszerkesztő Teodor Huțanu; A magyar kiadás koordinátora Szász Ernő; Tanácsadók Aurel Neațu, Georgel Pîrlitu, Emil Jigău, Mihai Maur, Tiberiu Nica, Robert Mandache, George Sbirnea, Ștefan Tomoiagă, Gabriel Ban; Különleges munkatársak Eugen Chirilianu, Dragoș Mușat, Gelu Poenariu, Daniel Brînzan, Marius Andrei; Fordította Bartha Sándor; Szerkesztő Zakariás Loránd; Tördelés Szócs Erzsébet; Levelezési cím Curierul Adventist (Adventszemle), str. Cuza Vodă, nr. 12, Cluj-Napoca, jud. Cluj, cod 400107; Tel. 0756-059330; E-mail adventszemle@adventist.ro; Website www.curieruladventist.ro; Nyomtatás Tipografia Viața și Sănătate, Șos. Cernica, nr. 101, Pantelimon, jud. Ilfov; Tel. 021/3230020, Fax 021/3230040
ISSN 1842 - 3361

MINDENKINEK SZÓLÓ FELHÍVÁS

TARTALOM

3 Vezércikk

Ellen G. White
Mindenkinek szóló felhívás

4 Börtönszolgálat

Vali Bota
A börtönszolgálat pillanatképei

6 ADRA

Gyermekálmom – a feledhetetlen tábor!

8 Elmélkedés

Dr. Daniel Nițulescu
Saját szeretetének „áldozata”

10 Gyakorlati kereszténység

Mihail Baciu
Foglalkoztat embertársaid sorsa?

13 Teológia

Dr. Dan Romulus Șerban
Rövid magyarázat a biblia-
tanulmányokhoz

17 Nyugovóra tért

Ioan Câmpian-Tătar
Aron Moldovan

18 Elmélkedés

Mugurel Asaftei
A prófécia ábécéje és nyelvezete

21 Hitvédelem

Dr. Ștefan Radu
Táblák

22 Próféciák

Emilian Niculescu
A Jelenések könyvét átszövő
vörös fonal (III)

24 Keresztény lélektan

Gabriel Nan
Rövid értekezés a szívről
és a szív újjászületéséről(II)

29 Teológia

Florin Lăiu
Az egyszarvú fenevad

31 Gyermekoldala

Alina Chirileanu

Isten minden egyes kereszténynek külön-külön kijelölte a munkáját. – *Southern Watchman*, 1904. augusztus 2.

Az Üdvözítő mindenkitől elvárja, hogy munkálkodjék az Ő szőlőjében. Fel kell vennetek a rátok feladatul kirótt munkát, amit hűséggel kell végeznetek. – *Bible Echo*, 1901. június 10.

Ha mindnyájan élő misszionáriusok lennétek, a jelen időre szóló üzenet sebesen terjedne minden országban, minden nép, nemzet és nyelv között. – *Bizonyágtételek*, 6. köt., 438. o.

Minden igaz tanítvány misszionáriusként születik Isten országába. Aki iszik az élő vízből, maga is vízforrás lesz. Aki kap, adni fog. Krisztus kegyelme a lélekben olyan, mint a forrás a pusztában, amely ha feltör, mindenkit felfrissít, s a pusztulás szélén állók sóvárgással vágnak inni az élet vízből. – *Jézus élete*, 196. o.

Isten személyes szolgálatot vár el mindenkitől, akire rábízta a jelen időre szóló igazság ismeretét. Nem mindenki indul el misszionáriusként idegen országokba, de mindannyian lehetünk otthoni misszionáriusok a családban és a szomszédok között. – *Bizonyágtételek*, 9. köt., 30. o.

Krisztus, amikor megbízta tanítványait, csupán néhány lépésre állt a mennyi tróntól. Misszionáriusok közé sorolva mindazokat, akik az Ő nevében hisznek, ezt mondta: „Elmenvén e széles világra, hirdessétek az evangéliumot minden teremtsnek.” Isten hatalma lesz velük. – *Southern Watchman*, 1904. szeptember 20.

A lélekmentés legyen az életműve mindazoknak, akik Jézust vallják. Adósai vagyunk a világnak az Úrtól kapott kegyelemért, a ránk áradt világosságért és azért a szépségért és erőért, amit az igazságban felfedezhettünk. – *Bizonyágtételek*, 4. köt., 53. o.

Mindenütt egyre inkább a szervezetek munkájával akarják helyettesíteni az egyéni erőfeszítéseket. Az emberi bölcsesség állandóságra, központosításra hajlik; azon van, hogy hatalmas templomokat és intézményeket építsen. Sokan hagyják szervezetekre a jótékonyág munkáját. Kimentik magukat, hogy ne kelljen érintkezniük a világgal, szívük pedig mindinkább meghidegül. Ön-magukba süppedő, érzéketlen emberek lesznek. A menny és az ember iránti szeretet kihál a lélekből. Krisztus egyéni szolgálatot bíz követőire – ezt nem lehet távmunkában megvalósítani. A betegekért és a szegényekért végzett szolgálat, az evangélium átadása az elveszetteknek nem hagyható rá bizottságokra és jótékonyági intézményekre. Az evangélium egyéni felelősséget, erőfeszítést és személyes áldozatot követel. – *A nagy Orvos lábnyomán*, 147. o.

Minden egyes ember, aki részesült az isteni megvilágosításban, fényt kell, hogy árasszon azok ösvényére, akik még nem ismerik az élet világosságát. – *Jézus élete*, 152. o.

Mindenki számára ki lett rendelve egy bizonyos munka, és senki sem helyettesíthet mást ebben a szolgálatban. Mindenkinek van egy csodálatosan fontos küldetése, amit nem hanyagolhat el, nem vehet semmibe, ugyanis annak a betöltése egy lélek boldogságát, elhanyagolása pedig valakinek a lelki nyomorúságát vonja maga után, akiért Krisztus meghalt. – *Review and Herald*, 1893. december 12.

Mindnyájunknak együtt kell munkálkodnunk Istennel. Egy tétlenül ücsörgő ember sem lehet az Ő szolgálója. A gyülekezet tagjainak egyenként érezniük kell, hogy a közösség boldogulása és jóléte az ő hozzáállásukon múlik. – *Review and Herald*, 1887. február 15. ■

A BÖRTÖNSZOLGÁLAT PILLANATKÉPEI

Sok hívő próbál olyan küldetést keresni magának, amelyben örömet lelné. Ilyen tevékenység lehet például a fogvatartottak és a családjaik érdekében végzett szolgálat. Mi a Brassó melletti Feketehalmon élünk, és a Humanitárius Börtönszolgálat önkénteseiként dolgozunk.

Elhatároztuk, hogy az Országos Fegyházigazgató Ügynökség által is jóváhagyott bibliatanulmányokat tartunk a foglyoknak. A végzősök a részvétel nyomán 25 „kreditpontot” kapnak, amit a feltételes szabadlábra helyezés kérelmezésekor felmutathatnak. Két Sola Scriptura tanfolyamot tartunk – „Krisztus példázatai” és „A boldogmondások” címmel –, időtartamuk egyenként nagyjából 3 hónap.

Kezdetben a fogvatartottakat a megszerezhető pontok vonzották. Igaz, hogy egyesek időközben abbahagyják a tanulmányozást, mégis nagyjából 80%-uk kitart a végéig. Megfigyeltem, hogy vannak foglyok, akik a múltban már kapcsolatba kerültek protestáns egyházakkal, de rendszeren életvitelük miatt lemondtak a hitükről. Ők már előrehaladottabb Biblia-ismerettel rendelkeznek. Mások viszont születésük óta a többségi egyházhoz tartoznak, de sosem kerültek kapcsolatba a Bibliával. Vannak írástudatlanok is, akik hallás által tanulnak. A tanfolyamok kezdé-

tén mindenki kap egy Bibliát és egy leckét tartalmazó brosúrát, és időközben ki kell tölteniük az ismereteiket felmérő teszteket is.

Minden találkozó egy adventi ének eléneklésével kezdődik, utána pedig imádkozunk. Továbbra is igyekszünk bemutatni ezeknek a lelkeknek az evangéliumot, és a lehető legvonzóbb módon eléjük tárni a tanulmány által feldolgozott témát. Teret biztosítunk a beszélgetéseknek, a kérdéseknek és a válaszoknak is. Egyesek visszahúzódtabbak, mások viszont nyitottabbak, és vágynak az ismeretek elsajátítására.

Ezenkívül arra kérem a fogvatartottakat, hogy másolják át egy füzetbe a tőlünk kapott nyomtatott anyagok tartalmát és a tanulmányokhoz tartozó bibliaszövegeket. Hét közben másolva a magyarázatokat és az igehelyeket, megdolgoztatják az agyukat, és jobban megértik a tanultakat, s a következő találkozóra már megfogalmazzák a saját kérdéseiket is. Egy teljes Sola Scriptura tanfolyam során a rabok 3–5 füzetet is teleírnak, ami igencsak nagy megvalósításnak számít.

Azok, akik a teljes anyagot lemásolják, jutalomként egy magánlátogatásban és csomagban részesülnek. Ezáltal az emberi kapcsolataikat is ápolják.

A fogvatartottak gyermekeinek szervezett találkozójának vége az egyik Kovászna megyei faluban

Marcelnak hosszú időt kell börtönben töltenie, mert ifjú korában féltékenységből meggyilkolta a feleségét. Tette miatt még a szülei is kitagadták. Eljött a találkozónkra, tudomást szerzett az evangéliumról, és lázas tanulmányozásba kezdett. Mivel a családja nem látogatta őt, megkerestem az édesapját, és felajánlottam, hogy elviszem őt Feketehalomra, hogy sok év után találkozhasson a fiával. A család így vette fel vele újra a kapcsolatot.

Bár már 15 évet letöltött a büntetéséből, ami feljogosítja, hogy kérelmezze a feltételes szabadlábra helyezést, kérését több ízben is elutasították. A várakozásnak és a Szentírás tanulmányozásának eredményeképpen sokkal szelídebb, türelmesebb és bölcsőbb lett. Marcel most várja, hogy Isten döntse el, mikor szabadulhat, de addig is igyekszik minél jobban megismerni Jézust.

A fiatal mérnök, Vasile, kábítószerrel való kereskedés miatt jutott börtönsorsra. Noha korábban semmilyen formában nem került kapcsolatba a Bibliával, tanfolyamainkon való részvétele folytán „megjött az étvágya” a lelki dolgok iránt. Különböző tudományos teremtéstanokkal kapcsolatos könyveket olvas. Habár eddig senki sem látogatta meg őt a családjából vagy a baráti köréből, örömmel vette, hogy a bibliatanulmányozáson elért jó eredményeiért magánlátogatást kapott tőlünk. Szabadulása után szeretné felkeresni a brassói gyülekezetünket.

Egy másik fiatalember vadkender termesztéséért került börtönbe. Egyik látogatásunk alkalmával vallotta be, hogy nagyon sokat jelentenek a találkozónk. Korábban folyamatosan azon törte a fejét, hogy szabadulása után miként tudna bosszút állni a barátnőjén, aki elhagyta őt. Tanfolyamainkon azonban megtudta, hogy szelídnek és megbocsátónak kell lennünk az ellenünk vétkezők iránt. Nagy hatással voltak rá a tanult énekek, amelyek révén nyugodtabb lett, és sikerült megváltoztatnia a magatartását. „Most már nem akarok ártani a volt barátnőmnek. Hagyom, hogy élje az életét, én pedig újrakezdem a sajátomat.”

Tanulóink közt van egy középkorú üzletember is, akit szexuális bűncselekmények miatt zártak börtönbe. Sosem volt még a kezében Biblia, de most már nagyon érdekes tevékenységnek találja a tanulmányozást. Minden találkozón jelen van, és szorgosan másolja az anyagokat. Kitartást tanúsít a Biblia megértésében, és szeretné megváltoztatni az életét.

Itt találkoztam Vladdal is, egy régi ismerősünkkel, akit korábbi börtönévei óta ismerünk. Ahányszor szabadon bocsátották, annyszor megígérte, hogy többé nem tér vissza a börtönbe, de mindig engedett a gonosz kísértésnek, és visszakért a rácsok mögé. Jelentős Biblia-ismerettel rendelkezik, választékos a szókincse, a szabad élet gyakorlati vizsgáján azonban mégis elbukik. Most ismét az a célja, hogy szabadulása után ne kerüljön újra börtönbe. Ehhez azonban őszinteségre, megtérésre, Jézusba vetett hitre és a Szentlélek segítségére van szüksége.

Mi megpróbáljuk megtanítani neki a szabadság felé vezető lépéseket. Elhintjük a magot, megdolgozzuk a földet, a munka nagy része azonban az Úr.

A találkozókön kívül kapcsolatot tartunk a foglyok családjaival is. Az otthon maradt feleségnek általában nagy szenvedést okoz a nélkülözés és a gyermekek nevelése. Meglátogatjuk a családjaikat, segítséget nyújtunk, a feleséget és a gyermekeket pedig lehetőség szerint elszállítjuk a börtönbe, hogy meglátogathassák az édesapjukat. De még az otthonaikban is számos tennivaló akad azok számára, akik szolgálni szeretnének.

Kovácsna megyében megismertem egy családot, amelynek két fiúgyermek börtönben van. Odahaza több gyerek maradt. Önkéntesekkel együtt szerveztünk találkozót a fogvatartottak gyermekeinek és a környéken élő kiskorúaknak. A fiatal lányoknak főzőtanfolyamokat, a kisebb gyermekeknek bibliatanulmányokat és különböző foglalkozásokat tartottunk. Az öröm és a reménység sugarait vittük el ezeknek a gyermekeknek. Azt szeretnénk, hogy a találkozók révén ne a szülei útját válasszák, hanem közeledjenek Jézushoz.

Lehet, hogy sokan szeretnének dolgozni a börtönszolgálat kötelékében, viszont a tevékenység sajátossága állandó és hosszútávú szolgálatot vár el az önkéntesektől, mert csak így lehet közelebb kerülni a fogvatartottakhoz. Egy 12-14 tagú csoport irányításához elég 2-4 önkéntes, ehhez képest akár 20-an is szeretnének dolgozni ebben a munkában. Ellenben hatalmas munkaterület áll előttünk a foglyok családjaiért végzett szolgálatban, mivel a családot sokszor nagyobb szenvedések érik, mint az elítélteket. Az otthon maradt gyermekek könnyen a holnap rabjai lesznek, ha nem foglalkozunk velük. Ebben a válságos helyzetben nekik is szükségük van reménységre és támogatásra.

Aki szeretne dolgozni az Úrért, megteheti a börtönszolgálat keretében. Szadlára helyezésük után is támogathatja az egykori foglyokat, hogy megtalálják a helyüket az életben. Ez a tevékenység nagyon sok odaadást és erőt igényel. Ezenkívül lehet dolgozni a fogvatartottak családjaiért is. Ez a munka nagyon sok elégtételt szerez, és segít a Jézuséhoz hasonló jellemet kialakítani. ■

A TERMÉS MEGÉRET AZ ARATÁSRA VALENTIN BOTA

AKI SZERETNE DOLGOZNI AZ ÚRÉRT, MEGTEHETI A BÖRTÖNSZOLGÁLAT KERETÉBEN. SZADLÁBRA HELYEZÉSÜK UTÁN IS TÁMOGATHATJA AZ EGYKORI FOGLYOKAT, HOGY MEGTALÁLJÁK A HELYÜKET AZ ÉLETBEN.

Valentin Bota, Humanitárius Börtönszolgálat, Brassó, Dél-erdélyi Egyhásterület

GYERMEKÁLOM – A FELEDHETETLEN TÁBOR!

„Az Alsómoécsezen tartott, **Gyermekáalom** elnevezésű tábor Isten ajándéka volt a gyermekek számára. A rendezvény nagylelkű emberek segítségével valósulhatott meg. Jó volt a hangulat, szép volt az idő, ezért a résztvevő gyermekek szép emlékekkel térhettek haza. A csoporttevékenységek, túrák és csapatjátékok elősegítették az ország különböző területeiről érkezett gyermekek között a baráti kapcsolat kialakulását, a tábor zárása után pedig elérzékenyülten távoztak. A gyermekeknek szóló üzenet központi gondolata ekképpen fogalmazható meg egy mondatban: *Merjetez álmodni és küzdeni az álmaikért!*”

Kitartással, munkával és elszántsággal meg tudjuk valósítani az álmainkat. Köszönetet mondunk a támogatóknak, a szervezőknek és a Ștefan Demetrescu Adventista Líceum önkéntes diákjainak. Hálát mondunk Istennek, aki lehetővé tette, hogy a gyermekek néhány feledhetetlen napot töltsenek Alsómoécsezen. Hisszük, hogy a táborban eltöltött idő és a kapott tanítások segítenek majd nekik érett, felelősségteljes felnőttekké válniuk” – nyilatkozta Gabriela Istrate, az ADRA Románia projektmenedzsere.

2023. június 21. és 25. közt a Brassó megyei Alsómoécsezen került megszervezésre a **Gyermekáalom** elnevezésű tábor száz hátrányos helyzetű gyermek számára, akik közül 40-en az ADRA „Iskolába akarok menni!” projektjének a kedvezményezettjei. A tábort a bukaresti „Popa Tatu” hetednapos adventista gyülekezet szervezte a Romániai ADRA közreműködésével. A rendezvény beteljesült álm, egyedi ajándék volt azon gyermekek számára, akik az elmúlt tanévben kiváló tanulmányi eredményeket értek el.

Önkéntesek, diákok, tanítók, szülők, lelkipásztorok, szponzorok és szervezők fogtak össze, hogy támogassák az oktatást és teljesítsék száz gyermek álmát ezzel a helyekben megszervezett táborral. A gyermekek nagyrésze családjaik szűkös anyagi helyzete miatt eddig még a saját megyéjét sem hagyta el, és táborban is most vett részt először.

Érdemes szót ejteni a bukaresti adventista líceum tíz önkéntes diájának a szolgálatáról. Vakációjuk egy részét bocsátották Isten rendelkezésére, hogy hátrányos helyzetű és nehéz anyagi körülményekkel küzdő családokból származó gyerekekkel dolgozhassanak.

A tábor végén a gyermekek két különleges meglepetésben részesültek: Bede Róbert szólista koncertezett a tá-

borban, és meglátogatták őket az Adventist Motorcycle Ministry (Adventista Motorkerékpáros Egyesület) tagjai (AMM). A gyermekek különböző motorkerékpár típusokkal ismerkedhettek meg, elbeszélgethettek a motorosokkal, akik biztonságos körülmények között megszálltatták őket. Az Adventist Motorcycle Ministry egy az egész világra kiterjedő egyesület, amelynek 2021 óta Romániában is van fiókjá. Olyan adventista tagok alkotják, akik a motorkerékpározás szenedélye mellett szeretnének segíteni embertársaiknak.

A tábor anyagi költségeit három támogató biztosította. Isten jutalmazza meg erőfeszítéseiket!

A Hetednapi Adventista Egyház és a Romániai ADRA támogatja az oktatást!

Az „Iskolába akarok menni!” elnevezésű projekt olyan gyermekeket támogat, akik fegyelmezettek, szorgalmasak, törekvők, s akikre a helyi hatóságok is felfigyelnek jó iskolai eredményeik miatt, noha általában hátrányos helyzetű, csonka családból származnak, ezért esetükben sajnos fennáll a korai iskolaelhagyás kockázata.

Akik szeretnének hozzájárulni a Romániai ADRA „Iskolába akarok menni!” elnevezésű projektjének támogatásához, a következő módon tehetik meg:

- önkéntes munkával;
- adományozás által (szükség van tanfelszerelésekre, élelmiszerre és tisztálkodási szerekre, eszközökre, valamint ruházatra);
- az ADRA számlájára utalt pénzádományokkal;
- közvetlen adományozás által az adra.ro/_doneaza linkre kattintva (szükséges pontosítani, hogy a „Vreau la școală!” projekt számára történik az adományozás);

- a 8845-ös számra küldött, 2 euró értékű feláras SMS-üzenettel („ADRA” szót tartalmazó üzenettel).

A Romániai ADRA 1990-től kezdődően kezdeményez az ország egész lakosságát érintő fejlesztési projekteket. A Romániai ADRA az „Igazság. Együttérzés. Szeretet” jelmondat égisze alatt a jobb jövő, az értékek és méltóság mellett síkra szállva igyekszik örömet és reménységet vinni a rászorulóknak életébe. Akkreditált szervezetünk a Hetednapi Adventista Egyház világszinten legismertebb humanitárius szervezetének, az ADRA International hálózatnak a tagja. A szervezet több mint 118 országban van jelen, és saját működési filozófiája alapján az együttérzést a gyakorlatias gondolkodással ötvözi, igyekszik támogatni az embereket faji, nemzeti, politikai vagy vallási hovatartozástól függetlenül, mivel célja úgy szolgálni az emberiséget, hogy az isteni terv alapján élhessünk együtt. ■

Romániai ADRA

SAJÁT SZERETETÉNEK „ÁLDOZATA”

Az emberek mindig is arról álmodoztak, hogy a legszebbek, legokosabbak és leggazdagabbak legyenek. A gyermekek úgy képzelik, hogy a Nap, a Hold és a csillagok körülöttük forognak. Hálát kellene adnunk Istennek, hogy nem vagyunk a legszebb, leggazdagabb és legokosabb emberek a földön. Csak az örök életben fog kiderülni, hogy milyen sok drámát előztünk meg azzal, hogy nem voltunk a „legek legjei” között. A bűn eredhet kíváncsiságból és kedvtelésből is, utána pedig kényelmesen befészkel magát az életünkbe, lelki űrt és függőséget okozva. Van három közös nevező, amelynek a legtöbb halandó a csapdájába esik: a pénz, a hatalom és a szex. János apostol így ír ezekről: „Mert mindaz, ami a világban van, a test kívánsága, a szemek kívánsága és az élet kérdése nem az Atyától van, hanem a világból” (1Jn 2:16).

A szent történelem példaként maradt ránk a Szentírásban. A bűn olyan, mint a pókháló, amely észrevétlenül körénk fonódik. Pál apostol így tanácsol: „... félretéve minden akadályt és a megkönyékező bünt...” (Zsid 12:1).

Lucifer saját bölcsességének és szépségének, Éva pedig saját kíváncsiságának lett az „áldozata”. A mértéktartó kíváncsiság a kutatás eszközeként akár hasznos is lehet. Kis adagban alkalmazva a kétely, a féltékenység, a stressz és a fűszerek is jótékony hatásúak. Lót saját döntéseinek és kapzsiságának vált az „áldozatává”. Földrajzi szempontból nem tudjuk pontosan, hogy Lót jobbra avagy balra vette-e az irányt, élettörténete azonban azt igazolja, hogy „balra fordult”. A gruzinok nyelvjárásában a „balra fordulás” kifejezés azt sugallja, hogy *veszteni fogsz*, a „jobbra fordulás” pedig jövődöbéli nyereségre utal. Lót élete a hatalmas üzleti vállalkozásból egyre inkább egy „vesztes” életéhez kezdett hasonlítani. Bár kezdetben Sodoma közelében helyezte el a sátrait, az anyagok érkezése a családját és a házát már Sodomában találja. „Ábrám lakozik vala a Kánaán földjén, Lót pedig lakozik vala a Jordán-melléki városokban, és sátoroz vala Sodomáig” (1Móz 13:12). „Elvivék Lótot is az Ábrám atyjafiának fiát jószágostól együtt, és elmenének; mert Lót Sodomában lakik vala” (1Móz 14:12).

Jákob saját hazugságának lett az „áldozata”. A Szentírásban leggyakrabban emlegetett, hűséges emberi hármas – Ábrahám, Izsák és Jákob – elbukott ezen a vizsgán.

Kóré, Dáthán és Abirám saját lázadásuk „áldozataivá” váltak. Mindezek mellett, Kóré néhány utóda 12 zsoltárt

is írt a 150-ből. Talán épp őseik föld által elnyelt sátrai-
ra utalva fogalmazták meg Kóri fiai ezeket az emlékezes-
tes sorokat: „Mert jobb egy nap a te tornácaidban, hogy-
sem ezer másutt; inkább akarnék az én Istenem házában
küszöbén ülni, hogysem lakni a gonosz sátorában!”
(Zsolt 84:11). „Kóré fiai pedig nem halának meg” (4Móz
26:11).

Ákán saját kapzsiságának lett az „áldozata”. Pontosan nem tudjuk, hogy feláldozta-e, vagy csak hátralevő életére az Úrnak szentelte a lányát, sajnos azonban, Jefe saját ígéréteinek vált az „áldozatává”.

Éli tulajdon gyermekeinek lett az „áldozata”. „Éli pedig igen vén vala, és meghallá mindazt, amit fiai cselekszenek egész Izráellel, és hogy az asszonyokkal hálnak, kik a gyülekezet sátorának nyílása előtt szolgálnak... Ne tegyétek, fiaim! Mert nem jó hír az, melyet hallok” (1Sám 2:22, 24).

Akhitófel saját tanácsának lett az „áldozata”. „És Akhitófel tanácsa, melyet adott, olyannak tekintetett abban az időben, mintha valaki az Isten szavát kérdezte volna; olyan volt Akhitófelnek minden tanácsa mind Dávid előtt, mind Absolon előtt” (2Sám 16:23). Tanácsa és öngyilkossága eszünkbe juttatja a hatalommal bíró tanácsos, Hámán esetét, aki hasonló sorsra jutott. Jelentőséggel bír e tekintetben Raszputyin szerzetes is, aki hol angyalként, hol démonként viselkedett.

Sámson saját erejének vált az „áldozatává”. Életét a „nagy erő” uralta (Bír 16:5; 16:6; 16:15), de az Istentől származó fizikai képessége ellenére ahelyett, hogy fölfelé ívelt volna a sorsa, folyamatosan hanyatlott, élete maga volt a hanyatlás. A Szentírásban ötször van megemlítve a következő kijelentés: „loment Sámson” (Bír 14:1; 14:5; 14:7; 14:10; 15:8). És általában asszonyokért „ment le”. Azt tartják, hogy a hatalom elveszi az ember esztét. A győztes mámor nagyon veszélyes kábítószer. Igaz a mondás, miszerint, ha meg akarsz ismerni egy embert, adj hatalmat a kezébe. Sámson akkor tért magához, amikor már nem rendelkezett „nagy erővel”. Láncokba verve, megvakult, a filiszteusok malmát hajtva megbánta bűnös életét. Úgy szállt magába, mint a tékozló fiú.

Saul saját becsvágyának és fennhájazásának volt az „áldozata”. Megfeledkezett arról az időről, amikor még szerény ifjú volt: „Monda azért Sámuel: Nemde kicsiny valál te a magad szemei előtt is, mindazáltal Izráel törzseinek fejévé lettél, és az Úr királlyá kent fel téged Izráel felett!” (1Sám 15:17). Noha a zsidók a környező népekhez hasonlóan királyt követeltek maguknak – a héber „melek” szó jelentése: „király” –, a Szentírás Sault a héber „naghid” megnevezéssel illeti, aminek jelentése: „fejedelem”, „vezető”, „herceg”. Csak Isten lehet a Király! Egyedül Jézus a királyok Királya és az uraknak Ura! (Jel 19:16). Az ilyen magas titulusok megrontják az ember szívét. A zsidók elutasították Istent mint Királyt, megtagadták a teokratikus vezetést. Bírák könyve három ízben is megemlíti: „Ebben az időben nem volt király Izráelben, hanem ki-ki azt cselekedte, amit jónak látott” (Bír 17:6; 18:1; 21:25). Nem volt vezetőjük, a Királyt pedig megvetették!

Nábál saját gazdagságnak és balgaságának lett az „áldozata”, mint ahogy Géházi is. Kezei nem arannyal, hanem leprával teltek meg. A görögök Mammon istene a kapzsiság és az anyagiak örült hajszolásának istenei közé tartozott. „Senki sem szolgálhat két úrnak. Mert vagy az egyiket gyűlöli, és a másikat szereti; vagy az egyikhez ragaszkodik, és a másikat megveti. Nem szolgálhattok Istennek és a Mammonnak” (Mt 6:24).

Dávid saját érzékiségének lett az „áldozata”. Az érzékiség polipként terjed, amint visszavonulunk a „harctérről”. Dávid épp nem a csatatéren tartózkodott, miközben seregei az ammonitákkal ütköztek meg. A királyi palota tetején sétálva szeme az alattvalók házait pásztázta. A királyi paloták általában a legmagasabban fekvő épületek voltak, az alattvalókéi a rangsor szerint helyezkedtek el. A bukaresti Parlament

épülete hatalmas sziklaszirtként magasodik az Unirii sugárút épületei fölé. És amint a szem meglátja, a szív máris követeli. Dávid is a szeme kívánságának csapdájába esett.

A Biblia olvasói ismerik a történetet. Nem Dávid tűnik az Isten szíve szerinti embernek, hanem a pogány, de körülmetélt szívű, hehitta Uriás, az érzékeny és hűséges harcos. Emlékezzetek csak vissza, hogyan reagál, amikor Dávid felszólítja, hogy menjen haza a feleségéhez. „Az Isten ládája, Izráel és Júda nemzetsége sátorokban laknak, és az én uram, Joáb, és az én uramnak szolgálói a nyílt mezőn táboroznak: hogy mennék én be az én házamba, hogy egyem és igyam és feleségemmel háljak? Úgy élj te és úgy éljen a te lelked, hogy nem művelem ezt!” (2Sám 11:11). Íme, egy életre szóló lecke „Isten emberei” számára. De Dávid kiváló tulajdonsága az volt, hogy beosztásától és a várható következményektől függetlenül beismerte vétkét. Ma hány „kis” ember képes ezt megtenni?

Péter hatalmas önbizalmának lett az „áldozata”. Emlekeztek még? Azt ígérte, hogy követni fogja Jézust a börtönbe, de még a halálba is! Aztán megszólalt a kakas, és az apostol tekintete találkozott a Jézuséval. Ugyanaz a tekintet, két apostol és két sors – a Péter és a Júdás sorsa. Mindketten a túlzott önbizalom „áldozataivá” váltak. Júdás azonban még az ezüstök rabja is volt, ami hosszú ideig nem mutatkozott meg nála, de amikor megtörtént, már késő volt. Ez volt életének éjszakája. Miután megkapta a részét, kiment az éjszakába, és önkezüleg véget vetett az életének.

Démás a világ és az Úr nélküli ifjúkor szeretetének volt az „áldozata”. „Mert Démás engem elhagyott, e jelenvaló világhoz ragaszkodván” (2Tim 4:10).

A fentiekben említett emberekkel ellentétben Jézus, a Megváltó úgy döntött, hogy saját szeretetének lesz az „áldozata”. „Mivelhogy életét halálra adta, és a bűnösök közé számláltatott; pedig ő sokak bűnét hordozá, és a bűnösökért imádkozott!” (Ézs 53:12). Meghalt, hogy mi élhessünk. „A szeretet aranylánca, egységbe, közösségbe és szeretetbe kötve a hívók szívét, egységbe az Atyával és a Fiúval, tökéletessé teszi a kapcsolatot, és megcáfollhatatlan bizonyosságot hordoz a világnak a kereszténység erejéről... Akkor az önzés ki lesz irtva, s a hűtlenség megszűnik. Nem lesz többé viszály és széthúzás” (Ellen G. White: *Értelem, jellem, egyéniség*, I. köt., 207. o.). ■

A LEGNAGYOBB ÖNZETLENSÉG DANIEL NIȚULESCU

**A MEGVÁLTÓ ÚGY DÖNTÖTT,
HOGY SAJÁT SZERETETÉ-
NEK LESZ AZ „ÁLDOZATA”.
„ÉLETÉT HALÁLRA ADTA, ÉS
A BŰNÖSÖK KÖZÉ SZÁM-
LÁLTATOTT.” MEGHALT,
HOGY MI ÉLHESSÜNK.**

Dr. Daniel Nițulescu, történész, lelkipásztor,
Munténiai Egyhásterület

FOGLALKOZTAT EMBERTÁRSAID SORSA?

Egy személyiségteszt során figyeltem fel a következő kérdésre: „Ha valaki adna neked 50 dollárt, és közölné, hogy csak annyit használhatsz fel belőle, amennyi megmarad, miután egy részét megosztottad másokkal, mekkora összeg állna végül a rendelkezésedre?”

Személyes értékünk tekintetében túlságosan gyakran hasonlítjuk magunkat másokhoz. Figyeljük az embereket, gondolatban „méregetjük” őket, aztán kimondjuk az ítéletet: „önző” vagy „nagylelkű”. Önmagában nem helytelen dolog vágnyi egy eszménykép elérésére: „Legyetek azért ti tökéletesek, miként a ti mennyei Atyátok tökéletes” (Mt 5:48).

**JÉZUS LEJÖTT
A VILÁGUNKBA,
MERT FOGLAL-
KOZTATTA AZ
ÜDVÖSSÉGÜNK.
KIEGÉSZÍTŐ TERVE
AZ VOLT, HOGY
A MUNKATÁR-
SAIVÁ FOGAD
A MEGVÁLTÁSI
TERV KERETÉBEN.**

A tökéletesség elérése érdekében folytatott küzdelem egyik fontos tényezője az embertársainkkal ápolt kapcsolat. Isten társas lénynek teremtett, testi és lelki fejlődésünk környezeteként pedig a társadalmat határozta meg.

A Teremtő eredeti terve az volt, hogy minden ember ugyanazzal a státusszal rendelkezzen, és ugyanolyan anyagi jólétnek és kiegyensúlyozott pszichoszomatikus fejlődésnek örvendhessen. Az Isten elleni lázadás azonban előidézte azokat a különbségeket, amelyeknek szemtanúi lehetünk büntől és annak következményeitől megrontott világunkban.

Jelenlegi állapotunkban a menny felelősséget helyez a vállunkra, amelyhez a legpozitívabb következmények társulnak azok számára, akik Isten fiainak vallják magukat.

Életmódunk megválasztása határozza meg jellemünket, és azt, hogy közömbös vagy törődő/érdeklődő kapcsolatot tartunk fenn az emberekkel.

Jézus azonosult az „ő testvéreivel”

Ismerjük az utolsó ítélet példázatát Mt 25:14-46 verseiből. Csupán a példázat végkövetkeztetését említem meg írásom bevezetőjeként.

„És felelvén a király, azt mondja majd nékik: Bizony mondom néktek, amennyiben megcselekedtetek egygel az én legkisebb atyámfiái közül, én velem cselekedtetek meg” (Mt 25:40).

Vannak teológusok, akik ezt a példázatot a cselekedetek általi üdvösség alátámasztására használják. „Lásd – mondják –, Jézus azoknak fog üdvösséget adni, akik jól cselekszenek, segítik a szegényt és együttérzést tanúsí-

tanak a szenvedők iránt.” Vajon ez lenne a példázat központi gondolata?

A példázatok egyik legfontosabb magyarázati elve az, hogy a központi gondolatnak összhangban kell lennie a Bibliában bemutatott tanításokkal. A „cselekedetek általi üdvösség” tana összhangban van-e a többi erre vonatkozó bibliai tanítással? Mit kezdjünk a következő szöveggel: „Mert kegyelemből tartattatok meg, hit által; és ez nem töletek van: Isten ajándéka ez; nem cselekedetekből, hogy senki ne kérkedjék” (Ef 2:8-9).

Ellentmondás lenne e két kijelentés között? A Biblia összes tanítása tökéletesen illeszkedik a Szentírás központi témájához, amely a következő: az ember kapcsolata Istennel a nagy megváltási terv keretében.

Mi a példázat végkövetkeztetése? Hit által nyerünk üdvösséget, de cselekedeteink által leszünk megítélve. „Mert nekünk mindnyájunknak meg kell jelennünk a Krisztus ítélőszéke előtt, hogy ki-kik megjutalmaztassék aszerint, amiket e testben cselekedett, vagy jót, vagy gonoszt” (2Kor 5:10).

Habár Jézust számos dolog motiválta, hogy lejöjjön világunkba, egyik motivációja mégis az volt, hogy üdvösséget akart hozni a bűnbe esett embernek. „Mert azért jött az embernek Fia, hogy megkeresse és megtartsa, ami elveszett” (Lk 19:10). Jézus e kijelentése egy rendkívüli bibliai leírás végkövetkeztetése, amelyben egy az üdvösségre kevés eséllyel pályázó bűnös az örökélet legszebb biztosítékát kapta meg: „Ma lett üdvössége ennek a háznak! Mivelhogy ő is Ábrahám fia” (Lk 19:9).

Kire is utalt itt Jézus? Egyik tanítványára? Az édesanyjára? A főpapra vagy egy írástudóra? Nem! Zákeusról beszélt! De ki volt Zákeus?

A Biblia néhány helyen együtt említi a bűnösöket és a vámszedőket. „A vámszedők és bűnösök is sokan odaülnek vala Jézussal és az ő tanítványaival...” (Mk 2:15). Habár a nemzettársuk volt, a zsidók Zákeust mégis az egyik legnagyobb bűnösnek tartották, mert vámszedő volt a rómaiak szolgálatában.

Jézus társai

Jézus lejött a világunkba, mert foglalkoztatta az üdvösségünk. Kiegészítő terve az volt, hogy bennünket, bűnösöket a munkatársaivá fogad a megváltási terv keretében.

„Jézus munkatársai a megváltási tervben?” Nem szentségtörés ilyet állítani? Mindig is tudtam, és másokat is

arra tanítottam, hogy egyetlen Üdvözítő van: Jézus Krisztus. Mi pedig „bűnösök vagyunk, akiknek elkeseredett szükségük van Üdvözítőre”, tehát mi magunk nem lehetünk „üdvözítők”.

Igaz. Jézus nem bízta ránk az emberek üdvözítését. Ebben a tervben egy másik küldetést adott számunkra. Íme, a bibliai leírás, amely kijelöli a feladatunkat a megváltási tervben: „Napok múlva pedig ismét beméne Kapernaumba, és meghallák, hogy otthon van. És azonnal sokan összegyülekezének, annyira, hogy még az ajtó elébe sem fértek; és hirdeté nekik az ígét. És jövének hozzá egy gutaütöttet hozva, akit négyen emelnek vala. És mivel a sokaság miatt nem férközhettek azzal ő hozzá, megbonták ama háznak fedelét, ahol Ő vala, és rést törvén, leereszték a nyoszolyát, amelyben a gutaütött feküdt. Jézus pedig azoknak hitét látván, monda a gutaütöttnek: Fiam, megbocsáttattak néked a te bűneid” (Mk 2:1-5).

A gutaütött ember barátai úgy is együttérzést tanúsíthattak volna, mint Jób barátai. Anyagilag és érzelmileg is támogathatták volna. Bátorító üzeneteket küldve a barátságukról és a szeretetükről, biztosíthatták volna a beteget odafigyelésükről. Viszont két dolgot nem tehetek meg az ágyban fekvő szenvedőért: nem bocsáthatták meg a bűneit, és üdvbizonyosságot sem adhattak neki.

A bibliai leírás szerint volt még valami, amit ezek a barátok megtehettek mozgásképtelen társukért: az Úrhoz vihették, aki képes volt megtenni érte azt, amit ők nem. És ők Jézushoz vitték őt. Foglalkoztatta őket a barátjuk sorsa.

Ha téged is foglalkoztat az emberek sorsa, akkor cselekedj!

„1897 tavaszán Thomas Hanna, a 25 éves baptista lelkipásztor kiesett a hintóból, és erősen megütötte a fejét. Amikor magához tért, amnéziás állapotba került. Dr. Boris Sidisnek és asszisztensének, Dr. Goodhertnek kellett megtanítania őt beszélni, enni és önmagát ellátni, pont mint egy kisgyermeket. Különböző helyekre vitték, például állatkertbe vagy családi vacsorára. Az orvosok hosszú időn keresztül próbálták újra működésbe hozni a memóriáját azzal, hogy balesete előtti jeleneteket idéztek fel előtte.

Egyik nap Thomas elméjében egyesült a múlt és a jelen, és visszanyerte az emlékezőtehetségét. Teljesen felépült. A siker eredményeként dr. Sidis nagy hírnévre tett szert” (Glen Pease: *Doing Good*).

Egy ember azért gyógyult meg, mert egy orvost foglalkoztatott az állapota. Kitartó erőfeszítések nélkül a részéről és a munkatársai részéről, a beteg vagy meghalt, vagy egész életére „vegetatív” állapotban marad volna.

Büntől fertőzött világunk tele van „gutaütöttekkel” – a naponta látott összes tragédia jelképével. Íme, az Egészségügyi Világszervezet által közzétett néhány szomorú adat:

a. „2016-ban 5,6 millió öt évnél fiatalabb gyermek hunyt el a táplálékhiány miatt, ami napi 15.000 elhalálozást jelent.”

b. „Világszinten évente 3 millió halálesetet okoz az alkoholfogyasztás.”

c. „Becslések szerint a felnőtt lakosság 5%-a, vagyis mintegy 280 millió ember szenved depresszióban szerte a világon. A depresszió gyakran öngyilkossághoz vezet. Évente több mint 700.000 ember oltja ki önkézevel az életét. A 15–29 éves korosztály körében az öngyilkosság a negyedik elhalálozási oknak számít” (Hunger Facts, www.helpingninjas.com).

„A kábítószerfogyasztás közvetlenül és közvetetten évente 11,8 millió ember haláláért felelős” (www.ourworldindata.org).

„Az Egyesült Államokban minden évben 10 millió férfit és nőt érint a családon belüli erőszak” (www.socialsolutions.com).

Foglalkoztat-e bennünket az, ami körülöttünk zajlik? Amikor a fenti kategóriák valamelyikéhez tartozó személlyel találkozunk, csupán két hozzáállásunk lehet: vagy foglalkoztat a sorsa, vagy nem. Ezután következik a döntés, hogy közbelépek-e vagy sem.

Mit tehetünk azon embertársainkért, akik ilyen és ehhez hasonló tragédiákat élnek át? Több millióan vannak, mi pedig számbelileg és anyagilag is korlátozottak vagyunk. Való igaz, hogy fizikai, földrajzi és pénzügyi szempontból végesek a lehetőségeink, ha segítenünk kell. Ennek ellenére így szól a Király: „Amennyiben megcselekedtetek eggyel az én legkisebb atyámfiai közül, én velem cselekedtetek meg” (Mt 25:40).

Te is tehetsz valamit. Szeretnék egy szemléltetést használni, ami azonban nem új keletű, tanulsága viszont átlépi az idő korlátait. Egy férfi a tengerparton sétálva felfigyelt egy kisfiúra, aki lehajolt, valamit fölvetett a földről, majd az óceánba dobta. Amikor a közelébe ért, megkérdezte tőle, hogy mit csinál. „Partra vetődött tengeri csillagokat dobok vissza a vízbe. Ha nem teszem, akkor ezek az élőlények elpusztulnak” – válaszolta a fiú. A férfi elmosolyodott, majd így szól: „De te nem látod, hogy ez a tengerparti szakasz tele van több ezer partra sodródott tengeri csillaggal? Azt hiszed, hogy ha néhányat visszadobsz a vízbe, azzal megoldottál valamit?” A fiú illedelmesen meghallgatta a férfit, majd lehajolt, és egy újabb tengeri csillagot dobott be a vízbe. Aztán felnézett, és mosolyogva ezt mondta: „Az összeset nem tudom megmenteni, de ezt igen... és ezt is... meg ezt is...”

**JÉZUS
MUNKATÁRSAI
MIHAIL
BACIU**

**TE IS, ÉS ÉN IS LEHETÜNK
JÉZUS MUNKATÁRSAI,
HOGY EMBEREKET MENT-
SÜNK MEG A HALÁLTÓL.
MEGMUTATHATJUK,
HOGY FOGLALKOZTAT
A SORSUK.**

Foglalkoztat-e téged a körülötted élők sorsa? Foglalkoztat-e engem, a körülöttem élők sorsa?

Bizonyítsd be, hogy foglalkoztat...

Házépítéskor milyen kritériumok alapján választasz telket?

- A főúthoz és a közművekhez való hozzáférés alapján;
- A telekre vonatkozó helyi szabályozások és korlátozások alapján;
- A térerő alapján;
- A telek előkészítéséhez szükséges idő és pénz alapján.

Végül szeretném megosztani veletek egy csodálatos ember történetét, aki bemutatta, hogy őt valóban foglalkoztatta embertársai sorsa. Környezete egyszerűen a „The Angel of the Gap” névvel illette őt („A szakadék angyala”). Történetét megtaláljátok az interneten is, a <https://personalexcellence.co/blog/don-ritchie/> honlapon.

Az ausztrál Don Ritchie (1926–2012) egészen más,

pontosabban egyetlen kritérium alapján választott magának lakást: minél közelebb lenni azokhoz, akik életük legnagyobb válságába kerültek. Majd egy adott pillanatban elhatározta, hogy házat épít. Nem a fent említett kritériumokat vette figyelembe, hanem úgy döntött, hogy egyetlen elv fogja vezérelni. Tudomására jutott, hogy létezik egy hely, amelyet előszeretettel keresnek fel azok, akik véget akarnak vetni az életüknek. A hely neve: The Gap, ami különben egy sziklaszirt Sydneyben, az óceán partján. Becslések szerint évente

nagyjából 50 személy követ el ott öngyilkosságot.

Don elhatározta, hogy a lehető legközelebb épít házat ehhez a helyhez. Szíve leghőbb vágya az volt, hogy tegyen valamit az öngyilkosságot megkísérlő személyek érdekében. Mi volt a módszere? Milyen stratégiát alkalmazott? Amikor észrevette, hogy valaki a sziklafal széléhez közeledik, és figyelni a hullámokat, mosolyogva odalépett, és kellemes hangon köszöntötte őt: „Jó napot! Mi újság? Itt lakom a közelben! Nem szeretnél elfogyasztani egy teát vagy egy kávét a társaságomban?”

Nagyon sokan elfogadták a meghívását. A szépen berendezett szobában, a kényelmes fotelben ülő idegent aztán arra próbálta rávenni, hogy meséljen az életéről. Nem szakította félbe, nem próbált tanácsot adni, nem korholta, nem figyelmeztette... csak mosolygott és hallgatott... Tudta, hogy ha valakit rá tud venni arra, hogy fogadja el a meghívását, majd tárja ki a szívét, akkor szinte biztos, hogy meg fogja őt menteni.

Hivatalos becslések szerint élete során Don 160 életet mentett meg. A családja szerint ez a szám meghaladja a 400-at is. Ezt tette Don közel 50 éven keresztül.

„Don 2006-ban Ausztrál Érdemrendet kapott az öngyilkosság megelőzését célzó közösségi szolgálataiért. Fele-

ségével, Moyával együtt pedig 2010-ben az «Év embere» címre jelölte őket a helyi kormányhivatal, a Woollahra Tanács. Don 2012-ben hunyt el 86 éves korában” – Celes: *How this Man Saved 160 People from Suicide*.

Tudjátok, miért tette? Mert foglalkoztatta őt az emberek sorsa. És engem? Téged? Foglalkoztat-e minket felebarátaink élete? „Szerte körülöttünk lelkek vesznek el bűneikben. Mégis mily kevesen tartják felelősnek magukat embertársaik állapotáért! A világ pusztulófélben a nyomorában, de ez azokat is alig érdekli, akik állítják, hogy hisznek a legmagasztosabb és legnagyobb horderejű igazságban, melyet valaha is halandókra bízta. Hiányzik az a szeretet, mely arra készítette Krisztust, hogy hátrahagyja mennyei otthonát, és magára vegye az ember természetét, hogy emberként elérhesse és Istenhez vonhassa teremtményét. Halálszerű alvás, bénultság ül Isten népén. Ez akadályozza, hogy megértsék az idők szükségletét” (Ellen G. White: *Bizonyágtételek*, 6. köt., 445. o.).

„Amennyiben megcselekedtél egyvel az én legkisebb atyámfiái közül, én velem cselekedtél meg” (Mt 25:40). Gondolod, hogy változást tudsz előidézni egy embertársad életében csupán azért, hogy meghallgatod az élettörténetét, és érezteted, hogy foglalkoztat a sorsa és gyötrő nehézségei? Minden bizonnyal nem tudsz mindenkin segíteni. Ezt Isten sem várja el tőled. Jézus sem segített minden vele egy korban élő embernek, noha igaz, hogy némely esetben mégis megtette. „Egész falvak és városok voltak, melyekben többé nem volt hallható a beteg sóhaja és panasza, mert rajtuk áthaladva, Jézus minden beteget meggyógyított” (Ellen G. White: *Jézushoz vezető út*, 11. o.).

Te is, és én is lehetünk Jézus munkatársai, hogy embereket mentsünk meg a haláltól. Megmutathatjuk, hogy foglalkoztat a sorsuk, ha időt szakítunk rájuk, meghallgatjuk és elvezetjük őket ahhoz, aki meg tudja bocsátani a bűneiket, és üdvösséget adhat nekik. Ez nem csak küldetés, hanem hatalmas előjog is számunkra.

Foglalkoztat embertársaid sorsa? ■

Mihail Baciu, lelkipásztor, Egyesült Államok

RÖVID MAGYARÁZAT A BIBLIATANULMÁNYOKHOZ

Az e negyedévi bibliatanulmányokban megfogalmazódik a gondolat, miszerint Pál, ha nem is egy új evangéliumot, de egy új vallási látásmódot mutatott be, amellyel – egyesek értelmezése szerint – az apostoli egyházban tevékenykedő számos kortárs próféta egyetértett.

„Nemcsak az apostol kapott bővebb kijelentést erről a *titokról*, a Szentlélek már kinyilatkoztatta azt Krisztus *szent apostolainak és* prófétáinak, mégpedig oly módon, ami felülhaladja azt, ahogyan az előző nemzedékeknek felfedte a tervét (Ef 3:5). A *próféták* kifejezés itt valószínűleg azokra utal, akik rendelkeztek a próféta ajándékával, és gyakorolták azt a korai keresztény házi gyülekezetekben, tehát nem az ószövetségi prófétákra vonatkozik. Az egykor elrejtett *titok* akkorra »nyílt titokká« vált.”¹

Ez a látásmód akár feledésbe is merült volna, ha nem veszi át és közli két független kiadvány is.²

A *Tanítói mellékletben* is felbukkannak ezek a kérdések, többek között az is, hogy a népeknek az egyházba történő befoglalása volt Isten ama nagy titka és meglepetése az emberiség számára. Pál e titok alázatos őrzője volt.

És egy kiegészítő gondolat: „Az evangélium, amit Pál hirdetett a zsidóknak, olyan evangélium, amely nem reklámkampány-anyagot, hanem isteni titkot tartalmaz. A nyílt titok hamis titok. A zsidók Istennel való kapcsolatának titka, utazásuk és üdvösségük titka nem kerülhet napfényre, nem válhat a média tárgyává. Ezt a titkot hallgatás övezi. Pál ezért nem az »evangélium titkáról«, hanem egy közösségi örökség felfedezéséről beszél.”³

Itt szükség van némi magyarázatra. Nem tudni, hogy kik voltak azok a próféták, akik igazolták Pál tevékenységét, mivel az Újszövetség sehol sem tesz említést róluk, noha a magyarázat szerzője szerint BIZTOSAN léteztek. Ebből az szűrhető le, hogy a szerző Pál apostol tevékenységének igazolására törekszik, viszont a képzeletbeli kirakós hiányzó darabja újabb kérdést vet fel: egyáltalán szükség van-e az isteni igazoláson kívül emberek általi igazolásra is?⁴

A cikk azt a gondolatot sugallja, hogy az Isten és Pál közti *titok* révén az apostol különleges kinyilatkoztatásban részesült, amelyhez egyfajta titkos kapcsolat is társult, amelyet pontosan azért

nem lehet nyilvánosságra hozni, mert akkor elveszítene kimondhatatlan jellegét, a hallgatás pedig óvja ezt a kizárólag személyes tapasztalatok által jellemzett titkot.

Itt két látszólag egybehangzó gondolatot találunk. A felületes olvasó mindkettővel viszonylag elégedett lehet, és valószínűleg csak kevesen teszik fel a kérdést, hogy egyáltalán létezik-e másik megközelítési mód is.

Azt állítani, hogy bizonyos ismeretlen elemek hitelesítik Pál leírását, és néhány kortárs próféta ismeretlen eszközökkel és módon igazolta mindazt, amit Isten már évszázadok óta közölt az emberiséggel (Isten egyediségét és minden nemzet általi megértését, valamint az emberek Istenhez való akadálymentes hozzáférését), a bibliai szöveg megcáfolhatatlanságával szembeni könnyelműség, a szent iratok elleni brutalitás. Végeredményben mind ez kinek használ?

Szeretnénk minél plasztikusabban szemléltetni ezt az állapotot: támogatni a fenti gondolatot, miszerint Pál egy az Istentől származó új, globalizációs felfogás kinyilatkoztatója – ami igazolást igényelt a kortársai részéről –, olyan, mintha bal kézzel vakarnád a fejed jobb oldalát, vagyis nagyfokú „balkezességre” utal.

Léteznek-e hiteles bizonyítékok arra vonatkozóan, hogy az apostoli egyház megalakulásának időszakában voltak emberek, akik rendelkeztek a próféta ajándékával? E. G. White előtt voltak mások is az övéhez fogható üzenetekkel az első gyülekezetre vonatkozóan?⁵ Miért nem ismerjük a nevüket? Hogy lehet, hogy nem találunk utalást rájuk az Újtestamentumban? Értékes tulajdonságaik és a kapott áldások ellenére tényleg annyira jelentéktelenek voltak? Állíthatjuk-e, hogy nem vagyunk részrehajlóak, ha így magyarázzuk Ef 3:5 versét, és kijelentjük, hogy a „próféták” kifejezés valószínűleg azokra utal, akik az első keresztény gyülekezetekben a próféta ajándékával rendelkeztek? Egyházként hitelesek maradhatunk egy erre vonatkozó tudományos teológiai vita során?

Megkerülhetetlen kérdések ezek, amelyek egy kijelentésből születtek!

**KÖZVETLEN
KOMMUNIKÁCIÓ
DAN
ŠERBAN**

**LÉTEZNEK-E HITELES
BIZONYÍTÉKOK ARRÁ
VONATKOZÓAN, HOGY
AZ APOSTOLI EGYHÁZ
MEGALAKULÁSÁNAK
IDŐSZAKÁBAN VOLTAK
EMBEREK, AKIK RENDELKEZTEK A PRÓFÉTASÁG AJÁNDÉKÁVAL?**

**JÉZUS KRISZTUS
MAGASZTOS GYA-
KORLATI MEGNYIL-
VÁNULÁSA UTÁN
TŰNIK FEL A TÖRTÉ-
NELEM SZÍNPADÁN
PÁL, AKI NOHA NEM
TARTOZIK A TIZEN-
KETTŐ KÖZÉ, AZON-
NAL ÉRZÉKELI AZT
A VÉKONY „FONA-
LAT”, AMI EGYESÍ-
TETTE AZ ÓTESTA-
MENTUMI PRÓFÉTÁK
LÁTOMÁSAIT.**

Anélkül, hogy vitatkoznák a fent említett forrásokkal, amelyek valószínűleg sokkal hitelesebbek – figyelembe véve a jelentőségüket, nem beszélve a szerzők munkájára vonatkozó ismereteim hiányáról –, egyszerűen nem tudom figyelmen kívül hagyni azt az észrevételt, miszerint Ézsaiás prófétával kezdődően az ember üdvösségének paradigmája az isteni ihletés alatt jelentős mértékben kiegészült, átalakult. Ézsaiás megállapítja, hogy a zsidók által nemzetiesített Isten valójában egyetemes, és vallásuk sajátos elemeire vonatkozóan számos újabb magyarázat tűnik fel. Már nem a testet kell körülmélni,⁶ hanem a szívet⁷ vagy a fület⁸; Isten már nem csak a zsidók Istene, hanem minden nemzeté,⁹ a zsidók viszonylagos felsőbbrendűsége mellett (a választott nép felsőbbrendűsége fennmarad – de csak stratégiaiilag?), és Isten minden nép Bírójává lesz.¹⁰ Kezdetben az Isten felé vezető ajtó a zsidó nép volt, viszont attól a pillanattól kezdve, hogy kudarcot vallott a küldetésében, és Isten „nemzetiesítése” veszélyessé vált az isteni tervre vonatkozóan, minden átíródott, és Istenhez bárki közvetlenül, minden közvetítő nélkül hozzáférhetett.¹¹

Nyilvánvaló, hogy a prófécia e nyitottságra utaló látásmódja az a „partitúra”, amit Jézus Krisztus fenséges módon „előadott”. Testet öltött, elismerte Isten igaz elvárásait, és gyakorlatilag elfogadta, hogy Isten minden emberé, s a szívet nemzeti hovatartozástól függetlenül meg kell változtatni, ugyanakkor pedig hirdette a megtérés szükségességét és fontosságát a vallási szempontból értelmezett genetikai előnyökkel szemben.

Isten Fia, Jézus Krisztus magasztos gyakorlati megnyilvánulása után tűnik fel a történelem színpadán Pál, aki noha nem tartozik a tizenkettő közé, azonnal érzékeli azt a vékony „fonalat”, ami egyesítette az ótestamentumi próféták látomásait. Pál isteni ihletésre¹² ismerte fel ezt a köteléket, amely ragyogóan egyesítette a próféták jövődöléseit, s amely ki tudta úgy hámozni az ótestamentumi próféták üzenetének lényegét, hogy a már kinyilatkoztatott dolgokra ráhelyezte Jézus Krisztus nyilvános tevékenységét, magatartását és szavait. Éles, tiszta tekintettel megállapítja, hogy nincs elment a két sík között, felismeri az isteni kezet, és alázatos katonaként a mennyei hadsereg szolgálatába áll.¹³

Igazából Pál nem a titkok magyarázatának birtoklójaként tetszeleg, csupán átveszi és kora nyelvezetére, majd némiképp a következő nemzedékek nyelvezetére fogalmazza át azt, amit a próféták a kulturális akadályok miatt nem tudtak kellőképpen érthetően bemutatni. Az ilyesfajta üzenetek

természetes velejárója, hogy el kellett törölni az etnikai (zsidó-pogány), a fiziológiai (nő-férfi) és a gazdasági-társadalmi (gazdag-szegény) természetű, emberi eredetű akadályokat.

Másfelől pedig a szövegösszefüggés¹⁴ hangsúlyozza az evangélium titkát. A leghasznosabb dolog elfogadni, hogy ez a titok az evangélium egyetemességére utaló látásmód. Annak világgraszoló, de mégis személyes jellegét, amely összhangban van a fentebb említett elvekkel, mégis nehéz összeegyeztetni a szó szoros értelemben vett titok fogalmával, különösen azért, mert az már ki volt nyilatkoztatva, és nagyvonalakban ismert volt már mind a nagy- mind pedig a kispróféták kora óta. És ha óvakodnánk is teljes mértékben egyetérteni ezzel a gondolattal, minimális öszinteséggel akkor is kijelenthetjük, hogy ezt a látásmódot az említett próféták is elfogadták az írásaikban.

Mégis azonban a titok nem azért marad titok, mert hallgatás övezi, vagy hogy később ne merüljenek fel viták a részleteivel kapcsolatosan – noha egyes részletek ismertek voltak (mint például Jézus születésének helye,¹⁵ küldetése,¹⁶ küldetésének célja)¹⁷ –, ami stratégiai szempontból azért volt fontos, hogy az evangélium ellenségei ne tudjanak az elkövetkezendő eseményekről (vajon ez is egy isteni taktika?). Azért maradt titok, mert önmagában megmagyarázhatatlan és érthetetlen elemeket tartalmaz.

A titkot nem csend övezi, nem olyan hallgatás tartja fogva, amely védelmező módon elhomályosítja az üzenetet, mert el akarja fedezni annak bármilyen tévedését – a titkot egyszerűen az ismeret hiánya határozza meg. Az evangélium titka azonban ismert, ott van az utakon és a sövények mellett.¹⁸ Ez azt jelenti, hogy csak olyan mértékben lehet valós titokként meghatározni, amilyen mértékben az általános meghatározás legalább egy ténylegesen ismeretlen elemet is tartalmaz.

Kellő alapossággal rendelkezve nem természetesen úgy értelmeznünk mindezt, hogy ha létezik az evangélium titka, akkor annak ismeretlen elemeket kell tartalmaznia, amelyek megmagyarázhatatlan tényekként még nem lettek Jézus által ki nyilatkoztatva, ismertetve, azonosítva.¹⁹ Csak ez az üzenet válhat a kutatás tárgyává az emberi idő korlátain túl.²⁰ Ez nem azt jelenti, hogy nem ismerjük az üzenet általános irányvonalát, amit Jézus Krisztus földre érkezése hirdetett. De még ha el is fogadnánk, hogy az üzenetet valamelyest takarni kell, hogy biztosítható legyen az életképessége, és a titkok kategóriájában maradjon, el kell fogadnunk, hogy nem ismerünk minden rá vonatkozó részletet. Természetesen létezik ezzel ellentétes gondolkodás is, amelyet bár az emberi büszkeség ural, mégsem lehet elhanyagolni. Ez a gondolkodásmód abból indul ki, hogy mivel nem érti azt a titokzatos folyamatot, amely által Isten emberré lett, azt a kegyetlen következtetést vonja le, hogy az egész folyamat meghaladja a teremtett ember érzelmi és értelmi képességeit.

Miben is áll a titkok? Melyek a meghatározó jellemzői? Vajon nem az, hogy megfejthetetlen? Hogy maradhat egy hír titok, ha mindenre kiterjed és mindenki által ismert? Hogy lehet azt „elhallgatni”? A titkot az ismeretlenségbe burkolva őrzik, mivel annak négy dimenzióját (ha csupán a Pál apostol által azonosított sajtószerű jellegzetes ségek titkára utalunk²¹) képtelenség megismerni Arisztotelész laikus tudásával – az elmélettel (görögül: „theoria”), a gyakorlattal („praxis”) és az alkotással („poesis”) –, vagy az Aeropagita Dénes által javasolt tudással (amely az abszurdumok felé való közeledés módszere).²²

A Szentlélek által vezérelt személyes tapasztalat módszere az egyetlen, amit a Szentírás a tudás elsajátításának módszereként említ,²³ és részrehajlás nélkül el kell ismernünk, hogy a személyes gyakorlat az egyetlen életképes, lemérhető módszer, amely által a megmérhetetlen dolgok behatárolhatókká válnak.

A fenti kijelentés teológiai értelmezéséhez talán közelebb áll az az állítás, miszerint a titok, ami-

re Pál utal, Jézus Krisztus testet öltése, ami egyaránt okozott meglepetést mind az el nem bukott világoknak, mind pedig a régi Kígyó által uralt világnak.²⁴ Még mindig nehezen felfogható, hogy az Istenség miként készíthetett egy olyan tervet, amely által Krisztus jogi szempontból megőrizhette „makulátlan voltát” a bűn tekintetében, ugyanakkor a törvényteleniséget is eltörölte a világegyetemben, és egy teljes földi közösség is elveszhet anélkül, hogy a terv Szerzőjét bárki is részrehajlással vádolhatná. Sem a terv részesei, sem az el nem bukott világok,²⁵ de még Sátán sem vádolhatja Istent azzal, hogy jogtalanul jár el.²⁶

Kijelenthetjük, hogy e titok dicsőségének gazdagsága,²⁷ Jézus Krisztus mélységének, hosszúságának, szélességének és magasságának megismerése, örökségének dicsősége²⁸ nem egyformán érthető minden ember – s talán minden el nem bukott világ – számára, mivel a testet öltés csodáját nem tudja teljes mértékben felfogni az emberi elme. Hogy lehet megvetni a bűnt, elpusztítani a bűnt elkövető személyt, ugyanakkor szabadságot adni annak és megmenteni azt, aki gyakorolta a bűnt, de irgalomért könyörgött? Ez igazságszolgáltatás? Itt egy teljes mértékben felfoghatatlan mechanizmusról van szó, amelynek csak néhány aprócska részletét ismerjük!

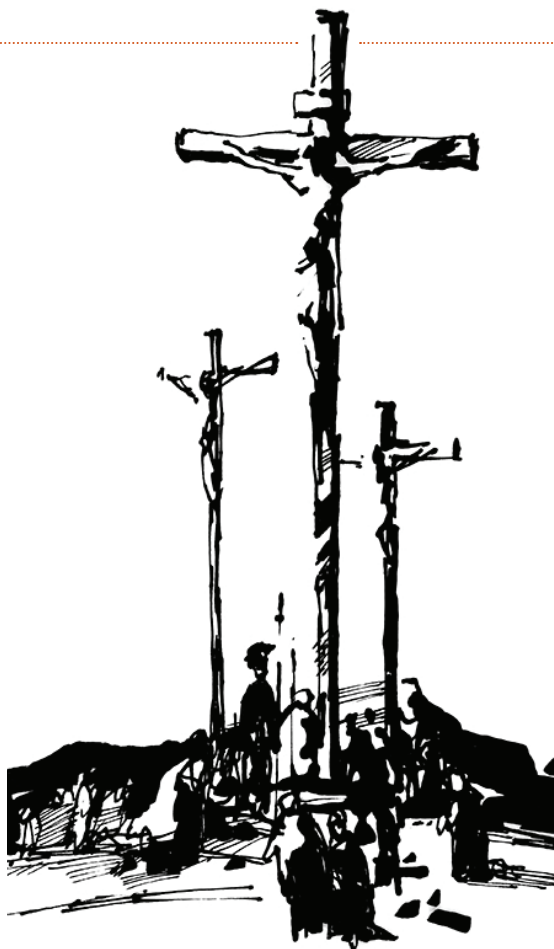
Jézus Krisztus asszonytól született, talán ez az egyik legismertebb tény. És talán ugyanennyire ismert a halála és a keresztség is, ami szintén vallásos ünnep, noha kissé „felhígítottabb” formában. A testet öltés viszont magában hordozza az emberiség megmentésének lehetőségét, de az isteni tekintély megmentésének lehetőségét is az el nem bukott világok és a Sötétség Fejedelme által irányított bolygó előtt.²⁹ Nyilvánvaló, hogy van mód az engesztelésre, hogy az adósság már ki lett fizetve, viszont a kiváltó okok – noha minden tökéletesen el lett tervezve – továbbra is nagyrészt megmagyarázhatatlanok.

E. G. White azt írja, hogy éppen ez a tudomány (Krisztus keresztségje, a keresztség titka) fogja képezni a tanulmányozás tárgyát az örökkévalóságon át.³⁰ Mindig is ismert tény volt, hogy minden ember Isten elé járulhat, és hogy Ő már ősidők óta beszélt a halandó emberrel, s nemcsak a zsidókkal.³¹ Ugyanakkor az is nyilvánvaló, hogy az élet létfontosságú fejezeteinek – a testet öltésnek és a halálának – a titka olyan egyedi elemeket tartalmaz, amelyek alapos tanulmányozást igényelnek.

Íme, a tökéletes, isteni terv, aminek az összes részlete nem vált publikussá mindaddig, amíg nem teljesedett,³² mivel a földi élet stabilitását magának Istennek az uralma kellett, hogy biztosítsa.³³

A TITKOT EGYSZERŰEN AZ ISMERET HIÁNYA HATÁROZZA MEG. AZ EVANGÉLIUM TITKA AZONBAN ISMERT, OTT VAN AZ UTAKON ÉS A SÖVÉNYEK MELLETT. EZ AZT JELENTI, HOGY CSAK OLYAN MÉRTÉKBEN LEHET VALÓS TITOKKÉNT MEGHATÁROZNI, AMILYEN MÉRTÉKBEN AZ ÁLTALÁNOS MEGHATÁROZÁS LEGALÁBB EGY TÉNYLEGESEN ISMERETLEN ELEMET IS TARTALMAZ.

E. G. WHITE AZT ÍRJA,
 HOGY ÉPPEEN EZ
 A TUDOMÁNY (KRISZ-
 TUS KERESZTJE,
 A KERESZT TITKA)
 FOGJA KÉPEZNI
 A TANULMÁNYOZÁS
 TÁRGYÁT AZ ÖRÖKKÉ-
 VALÓSÁGON ÁT.

Ugyanannak az Istennek az uralma, amely kinyilatkoztatja magát abban a titokban, amelyet oly sok nemzedék után még ma sem tudunk megmagyarázni.

Vajon nem lenne sokkal egyszerűbb egy olyan közös magyarázatot találni, ami tartalmazná az összes fent említett gondolatot anélkül, hogy „titkokat”, ismeretlen, misztikus konnotációkkal rendelkező elemeket hozna szóba (az Újtestamentum által nem azonosított prófétákat, Pál apostol egyetemes üzenetének titkát)? Vajon nem jutnánk elfogadhatóbb magyarázatra, minimális erőfeszítéssel, hasztalan bonyodalmak nélkül? Nem lenne sokkal természetesebb arra gondolni, hogy Pál apostol természetes módon használja az ótestamentumi próféták kinyilatkoztatásait, amelyek előre vetítették, előre látták, megjövendölték, hogy Isten hozzáférhető az egész emberiség számára, a választott nép csupán viszonylagos kizárólagossága mellett? Nem természetesebb úgy tekinteni Pálra, mint az ótestamentumi profetikai üzenetek lényegének továbbvivőjére?

Amint várható volt, a közösségi státusz helyét átvette az individualizmus, a társadalmi szint helyét pedig az individualista magatartás. Isten már nemcsak egy bizonyos nemzet által engedi az embert közel magához, hanem bizonyos mértékben

közvetlenül, korlátok nélkül is elérhető minden ember számára, aki személyes kapcsolatra vágyik Ővele. Immár a rendelkezésére áll egy személyes helyreállítási terv³⁴ – az „akcióterv” –, amely a magasztos és titokzatos terv része. Úgy gondoljuk, hogy lényegében erről a titokról beszél Pál a biblíatanulmányban is. ■

Dr. Dan Romulus Șerban, orvos, a hittudományok doktorandusza

1. Bibliatanulmány, július 31.
2. Alexander Carpenter: „In the Teacher Comments, it helpfully highlights these themes: 1. Paul's prayer and ideal for the church was to view the church as the new humanity, including the Gentiles. 2. The inclusion of the Gentiles was God's great mystery and surprise to humanity. Paul was the humble steward of this mystery. 3. Because of the inclusion of the Gentiles, and thus of all humanity in the plan of salvation, the church became the display of God's wisdom, love, power, and glory, both on earth and throughout the universe.” <https://spectrummagazine.org/sabbath-school/2023/ecumenical-ephesians>
3. <https://labirintumagazin.org/category/scoala-de-sabat-2>
4. Gal 1:1
5. Jól 2:28
6. 1Móz 17:12; Józ 4:2-3
7. 5Móz 10:16; 30:6; Jer 4:4
8. Jer 6:10
9. Ézs 2:2; 35:6-7
10. Ézs 2:4
11. Ézs 56:7
12. Csel 22:15
13. Ef 3:14-16
14. Ef 3:6,9
15. Mík 5:2
16. Ézs 61:1-11
17. Ézs 53:1-12
18. Lk 14:23
19. Róm 11:33
20. „Senki sem tudja megmagyarázni Krisztus testté válását” (Ellen G. White: *A Te Igéd igazság*, 5. köt., 1129. o.).
21. Ef 3:18
22. Nicolae Fer: *Cunoașterea lui Dumnezeu la Pseudo-Dionisie Areopagitul*, „Glasul Bisericii”, XXX. évf., 1-2/1971. sz., 95. o. – a pozitív vagy kijelentő módszer szembeállítva a negatívista, tagadó módszerrel.
23. Ef 1:17-18
24. Jel 12:9
25. Róm 2:24-26
26. Ézs 45:23; Róm 14:11; Ellen G. White: *A nagy küzdelem*, 670–671. o.
27. Kol 1:27
28. Ef 1:18
29. 2Kor 4:4
30. Ellen G. White: *A nagy küzdelem*, 651. o.
31. 4Móz 22:12; 4Móz 23:12
32. Gal 4:4
33. Zsolt 96:10
34. Jer 29:13-14

ARON MOLDOVAN

„Emlékeztek meg a ti előjáróitokról, akik szólották néktek az Isten beszédét, és figyelmeztvén az ő életük végére, kövessétek hitüket” (Zsid 13:7)

Az adventista testvériség itt az országban, de a határokon kívül is Moldovan Aron testvért, a férjet, édesapát, nagytatát, sokak számára pedig lelki atyát „előjárónak” tartotta. Ezért fogunk hosszú időn keresztül közösséggel is szép, kellemes emlékeket őrizni személyéről.

Nem fogják tudni elfelejteni őt azok, akik a gyönyörűségi Görgey-völgyében élnek, és alkalmuk volt megismerkedni vele. A Maros megyei Tokán született 1937. április 2-án népes, tizenegy gyermekes családban. Már kis korában volt egy szenvedélye, ami egész életén át végigkísérte: nem csak szövegeket, hanem egész fejezeteket megtanulni a Bibliából, és prédikálni ezekről az igazságszokról. Feltehetitek a kérdést: kinek prédikált gyermekként? Hallgatói az istállóban levő állatok voltak.

Lelki beállítottsága folytán alig tizennégy éves korában szövetséget kötött az Úrral, és megkeresztelkedett. Tizenkilenc évesen felvették az Adventista Teológiai Semináriumba, amit négy évvel később el is végzett, viszont az akkori elnyomó rendszer miatt még két évet kellett várnia, míg lelkipásztori kihelyezést kaphatott.

Életének egy másik fontos eseménye volt a seprősi Ban Floricával kötött házassága 1964-ben. Florica testvérnő 59 éven át volt jóban-rosszban a segítőtársa, akit Moldovan testvér egész életén át szeretett és tisztelt. Házasságukból két lányuk született: Otilia és Aneta, majd két unokájuk: Stephanie és Viggo. Meggyőződésünk, hogy Moldovan Aron testvérünk imáiban sosem feledkezett meg a szereteteiről.

13 éves szolgálat következett az életében az ország nyugati részében. Két kerületben dolgozott, Mácsán és Kürtösön. Az ott élő testvérek szép emlékeket őriznek szolgálatának idejéből. 1975-ben felkérték a temesvári székhelyű Szebeni Egyházterület titkári szolgálatára, amit 1989-ig, közel 15 éven át töltött be. A Bánáti Egyházterülethez tartozó hívók területi képviselőik által a következőképpen emlékeznek rá: „Noha már három évtizede távozott tőlünk, tudjuk, hogy szívének egy részét a mi egyházterületünkhöz tartozó gyülekezetekben hagyta. Most pedig a halálon és a síron túltekintve, látjuk a nagy advent napját, és szívünkben a viszontlátás vágya ég.”

1990-ben újabb megbízást kap az Úrtól, ez alkalommal Bukarestbe, az Unióhoz, s így szolgálatának áldásaiból az országos szintű egyházvezetés is részesülhetett. Előbb osztályigazgatóként, 1995-től pedig az Unió titkáráként tevékenykedett. Moldovan Aron testvérünk tanári szolgálatot is vállalt Cernicán, a mai Adventus Egyetemen, ahol kitűnt elmélyült tudásával és igényességével. Diákjai nagyra értékelték egyenes és őszinte modorát.

A könyvek és a tanulás szerelmese volt. Mindig szívesen írt, könyvei továbbra is pozitív hatással vannak az emberekre: *Conștiința morală și educația morală; Răspunsuri la acuzațiile aduse lui Ellen White; Biserica adventistă și criticii ei; De la liniște spre furtună; Nici la dreapta, nici la stânga* (Az erkölcsi tudat és az erkölcsi nevelés; Válaszok az Ellen White-ot ért vádakra; Az Adventista Egyház és kritikusai; A nyugalomból a vihar felé; Se jobbra, se balra). Élete utolsó szakaszában a szervezetét megtámadó betegség és szenvedés sem tudta megakadályozni abban, hogy tovább mélyítse tudását és tanulmányozza Isten Igéjét.

2003-ban, 41 évnyi szolgálat után az Unió alkalmazottjaként fejezte be tevékenységét. Nyugdíjasan is tovább dolgozott, és az ezt követő tíz évet tekintjük Moldovan testvér talán legtermékenyebb időszakának. Neve egyre ismertebbé vált nemcsak az Adventista Egyházban, hanem az egyházon kívül is. Ettől kezdve a szószékről átköltözött a Vocea Speranței és a Speranța TV stúdiójába. Neki és Paicu Ioan műsorvezetőnek köszönhetően a „Vremea întrebărilor” című műsor volt az egyik legkedveltebb a nézők között. Elég sokan vannak, akik a műsor nyomán döntöttek el, hogy átadják életüket Istennek.

Bocăneanu testvér, Moldovan Aron egyik munkatársa méltatta néhai testvérünk munkásságát, kiemelve ez utóbbi szolgálatát. „Meggyőződéssel, egyszerűséggel, alázattal, érthetően és az Isten Igéjének kutatásából fakadó hozzáértéssel vezetett Moldovan testvér nagyon-nagyon sok embert el oda, hogy Isten mellett döntsön. Tudomásom szerint az első személy, aki ennek a műsornak köszönhetően keresztelkedett meg, a Moldova Köztársaságbeli Ludmila Patras volt.”

Hisszük, hogy a mennyben sokan meg fogják keresni őt, hogy üdvözöljék: „Köszönöm, hogy láthattam a televízióban, de örülök, hogy most szemtől szemben találkozunk. Ön segített meglátnom a bibliai igazságok szépségét, és megismernem Istent.”

Orbán Béla lelkipásztor a következő bejegyzést tette közzé néhai testvérünkkel kapcsolatosan: „Moldovan Aron testvér nemcsak emlékeket hagyott ránk, hiszen a tőle kapott örökség meghaladja az emlékek szféráját.”

Hálát adunk Istennek mindazért, amit Moldovan testvér mindannyiunk számára jelentett. Köszönjük az alázat leckéjét, amit Krisztus evangéliuma meg is valósított az ő életében, ahogy azok életében is, akiknek alkalmuk volt ismerni őt. ■

Lejegyezte: Ioan Câmpian Tătar

A PRÓFÉCIA ÁBÉCÉJE ÉS NYELVEZETE

A próféta rendelkezik azzal a képességgel, amelynek folytán képes befogadni az Istentől kapott különleges kinyilatkoztatásokat, majd a kapott üzenetet közölnie kell egy bizonyos embercsoporttal. Ez egy egyszerű és széles körben elterjedt meghatározás, amelynek alapján a prófétát Isten szóvivőjének is tekinthetjük. A címzettek a maguk során szintén szóvivőkkel válhatnak, és közvetíthetik embertársaik felé a prófétai üzenetet.

A kommunikáció során szükség van egy olyan nyelvezetre és környezetre, amelyet minden résztvevő ismer, egyébként nem valósulhat meg a kommunikáció. Erre való a szemiotika, a kommunikációval és a jelekkel foglalkozó tudomány, amely a nyelvi kód és az üzenet közötti összefüggéseket tanulmányozza. A szemiotika alapelve a jel.

A vallásos kommunikáció ennél is bonyolultabb, mivel kapcsolatot teremt közöttünk és egy természetfeletti, szent tér között, amely elérhetetlen az érzéseink számára, ezért jelekre és jelképekre van szüksége, hogy megvalósulhasson. Ez nem egy opcionális ismeret, hanem az Úrtól kapott küldetés minden keresztény számára.

Az evangelizálás nagy parancs és kihívás az egyház és az egyháztalálkozó számára. Tudjuk, hogy teljesíteniünk kell, az viszont már nehezebb kérdés, hogy hogyan, ezért a hozzá nem értés miatt némely esetben akár romboló munkát is végezhetünk.

Általános értelemben a jel egy deskriptív mutató, ami egy tárgyat jelöl, de utalhat irányra is, mint a forgalmi jelzőtáblák. A szimbólum azonban már értékesebb jel, mivel többletjelentéssel bír.

A „jelpép” kifejezés a latin *symbolum* szó fordítása, s az értelme alapján az elsődleges jelentés mellett más természetű dologra is utalhat. Megértése szempontjából fontos a szó eredete. Egy ógörög szokásból maradt fenn, mely során összetörtek egy palatáblát, a darabokat pedig szétosztották a távozó személyek között. Amikor a csoport újra összejött, a darabokat összeillesztették (*sumblalein*, „összegyűjtötték”) mint egy mozaikot, ezzel igazolva a csoporthoz tartozók azonosságát. A jeleknek és jelképeknek Konfucius is nagy fontosságot tulajdonított, szerinte sokkal jobban szabályozzák a világot, mint a szavak vagy a törvények.

A keresztények számára a Szentírás az ismeret alapja és forrása. Mivel különböző szerzők írták nagyon hosszú időn át, különböző korokban és kultúrákban, fontos a helyes kódfejtés, hogy megérthessük az üzenetét. A különféle egyházak és vallásos csoportok a téves követke-

zetések szülőit; mindegyik azt állítja magáról, hogy a leghelyesebben értelmezi a Szentírást, ezért nála van az igazság. Magának a zsidó népnek a története is azt igazolja, hogy a profetikusan magyarázatokban feltűnhet a tévedések láncolata, aminek eredményeképpen elfogult előrejelzések születnek, vagyis hatalmas úr keletkezik az elvárások és a prófétai előrejelzések teljesebbé, azaz a valós események között.

Az elménk félrevezet minket

Az emberi gondolkodásnak szüksége van jelekre, ahogy az elmének is szüksége van elektromos impulzusok által továbbított információra, amelyeket saját kódolása alapján fejt meg. A betűk és a számok az ésszerűség jelei, és a kognitív rendszerünk segítségével kerülnek megfejtésre. Így valósul meg a bennünket körülvevő világ valóságának megértése. Az írás a történelemben viszonylag későn jelent meg, első formái is jobbra csak jelképes értékkel bíró ikonográfiák. Az ábécé később alakult ki és tette könnyebbé az információk és a gondolatok összetettebb módon való közlését. Ezután következett be a kommunikáció szerteágazódása és szakosodása, amely elhozta a különféle területek sajátos kifejezéseit. Ha matematikát tanulmányozol, bizonyos kifejezéseket és jeleket használsz. A kémia szerelmeseinek ábécéje a Menzies-jelek táblázat. A zenészek ábécéje a hangjegyek, a genetikusoké csupán négy betű, a festőművészeké pedig a hét alapszín. A kielégítő kommunikáció tehát ahhoz mért írástudást/értést és sajátos terminológia-ismeretet feltételez.

De még mielőtt ismernénk az írott ábécét vagy a számjegyeket, már bele vannak vésve az elménkbe. Amikor kijelentjük, hogy két fát látunk, valójában csak fákat látunk, sehol nem látjuk a kettes számjegyet, így kizárólag az ésszerűséghez és az érzésekhez, vagyis a testünkhöz tartozó fogalmakkal együttműködve alakul ki a felfogható valóság. Grafikai jelek és jelképek által fejezzük ki az elménkben található fogalmakat, és kódoljuk a mások felé küldött üzeneteket. Meglepő és ugyanakkor zavaró, hogy elménk hatalmas tévedéseket is produkálhat, és becsaphat minket. Ha van olyan terület, amelyen „írástudatlannak” bizonyulunk, akkor az épp az elménk és az érzelmeink működésével kapcsolatos terület. Csak erre alapozva építhetünk ki olyan sémákat, amelyek által megértjük a világot, s így kevesebb pszichikai betegséggel élve boldogabbak lehetünk, és beteljesült életet élhetünk. Ha pedig még azt is állítjuk, hogy ismerjük a prófé-

ciák titkait, miközben azt sem tudjuk, hogy mi van a fejünkben, önmagunkat hazudtoljuk meg.

Messianisztikus jelek

A bölcsek felismerték a Messiás eljövételének jelét a csillagban, ami elvezette őket Betlehembe, de nem így a választott nép, amely teljes tudatlanságban volt egy a számukra mint nemzet számára oly fontos esemény-nyel kapcsolatosan. Az Úr közel hét századdal korábban már megdorgálta népét a tudatlansága miatt, sérelmezte, hogy még csak ösztönszerűen sem ismerik fel Őt. „Az ökör ismeri gazdáját, és a szamár az ő urának jászlát; Izrael nem ismeri, az én népem nem figyel reá!” (Ézs 1:3). Másfelől pedig Jóel próféta megjövendölte, hogy az Úr eljövételével kapcsolatosan nagy jelek lesznek a teljes ökoszisztémában, sőt kozmikus szinten is. „És csodajeleket mutatok az égen és a földön; vért, tüzet és füstoszlopokat. A nap sötétséggé válik, a hold pedig vérré, minekelőtte eljő az Úrnak nagy és rettenetes napja. De mindaz, aki az Úrnak nevét hívja segítségül, megmenekül; mert a Sion hegyén és Jeruzsálemben lészen a szabaddulás, amint megígérte az Úr, és a megszabadultak közt lesznek azok, akiket elhív az Úr!” (Jóel 2:30-32).

Ezeket a jeleket nem lehet figyelmen kívül hagyni. Talán ez az evangelizálás azon része, ami különösképpen ránk hárul. Az egyháznak az a rendeltetése, hogy úgy magyarázza az eseményeket, hogy felismerhetővé váljon Isten jelenléte a világban. Csakhogy Izrael népének történelme során egy furcsa magatartásváltás következett be, s a korábban már említett elfogult előrejelzések miatt az Úr kellemetlen korrekció végrehajtására kényszerült. „És hozzá menvén a farizeusok és a sadduceusok, kísértvén, kérék őt, hogy mutasson nekik mennyei jelt. Ő pedig felelvén, monda nekik: Mikor esteledik, azt mondjátok: Szép idő lesz, mert veres az ég. Reggel pedig: Ma zivatar lesz, mert az ég borús és veres. Képmutatók, az ég ábrázatát meg tudjátok ítélni, az idők jeleit pedig nem?” (Mt 16:1-3).

Pünkösdi prédikációjában Péter rámutatott arra, hogy az Úr a megjövendölt Messiás, amit épp az általa tett jelek igazoltak. „A názáreti Jézust, azt a férfiút, aki Istentől bizonyosságot nyert előtettek erők, csudatételek és jelek által, melyeket ő általa cselekedett Isten ti köztetek, amint magatok is tudjátok” (Csel 2:22).

Történelmi jelek

Máté evangéliumának 24. fejezete felsorolja a jeleket, de a korábbi fejezettől eltérően, amikor is az akkor szolgálót teljesítő zsidó nép képviselőinek adott magyarázatot, ezúttal a tanítványoknak nyújt eligazítást. „Mikor pedig az olajfák hegyén ül vala, hozzá menének a tanítványok magukban mondván: Mondd meg nekünk, mikor lesznek meg ezek? És micsoda *jele* lesz a te eljövetelednek és a világ végének?” (Mt 24:3). Erre a kérdésre az

Úr egy sor jelet vonultat fel, amelyek között kiemelkedik az evangélium világszéles hirdetése.

Történelmi szempontból egyes jelek azonnal, mások a jövőben fognak bekövetkezni, és vannak végidei jelek is. Földrajzi szempontból megkülönböztetünk közeli (Jeruzsálem és környéke) és távoli jeleket („a föld végső határáig”).

Hajlamosak vagyunk azt feltételezni, hogy Jézus válassza lehetett volna érthetőbb is, mivel a felsorolás valóban eléggé összetett, sőt egyenesen homályos, és komoly erőfeszítésre van szükség a megértéséhez. A jeleket hamisították is, ami félreértést okozott, s így a következő nemzedékek szinte már nem is értették, hogy melyek az igaz törvények és előírások.

„Támadóid a te gyülekezedet hajlékában ordítanak: jeleiket tűzték fel jelekké” (Zsolt 74:4).

„Jeleinket nem látjuk, próféta nincs többé, és nincs közöttünk, aki tudná: meddig tart ez?” (Zsolt 74:9).

Az utolsó időben megsokasodnak, és egyre szerteágazóbb formában jelennek meg a hamis jelek.

„És nagy jeleket tesz, annyira, hogy tüzet is hoz alá az égből a földre, az emberek láttára. És elhitesi a földnek lakosait a jelekkel, amelyek adatának néki, hogy cselekedje a fenevad előtt; azt mondván a föld lakosainak, hogy csinálják meg a fenevadnak képét” (Jel 13:13-14).

A második és egyben utolsó fenevad, amely harcolni fog Isten népe ellen, alkalmazni fogja hatalmát, hogy büntessen. De ennél sokkal többet is tesz. Intellektuális, filozófiai, tudományos hatalma folytán arra törekszik, hogy sokakat becsapjon. Az el nem kapott tolvajt is többre tartják az egyszerű útonállónál, aki testi erejét felhasználva rabol.

„Mert ördögi lelkek azok, akik jeleket tesznek; akik elmennek a földnek és az egész világnak királyaihoz, hogy egybe gyűjtsék azokat a mindenható Isten ama nagy napjának viadalára” (Jel 16:14). Az összes sátáni erő összefogása áll majd az utolsó nagy ámtás mögött.

Empirikus jelek

Az Apostolok cselekedetében az egyházzól olvasunk, amely az Úr mennybemenetele után a legnagyobb kihívással állt szembe: hirdetnie kellett az evangéliumot a világnak. Az evangélium, a jó üzenet valójában a lehető legrosszabb hír volt a zsidók számára. A legnagyobb ítéletet fogalmazta meg azokkal szemben, akik a történelem leggyalázatosabb gyilkosságát követték el, noha rendelkeztek a Szentírással. Amikor azt hinnéd, hogy küldetését

**HELYES
KÓDFEJTÉS
MUGUREL
ASAFTEI**

AZ ÚR KÖZEL HÉT SZÁZADDAL KORÁBBAN MÁR MEGDORGÁLTA NÉPÉT A TUDATLANSÁGA MIATT, SÉRELMEZTE, HOGY MÉG CSAK ÖSZTÖNSZERŰEN SEM ISMERIK FEL ŐT.

kaptál másokat vádolni és mások gonosz cselekedeteit napvilágra hozni, valójában rájössz, hogy te magad vagy a vádlott. Ezért lehetetlen küldetés ez az érzéki ember számára. Sokan bírálják az egyházat és a vezetőket, mert azt hiszik, hogy profetikus küldetést teljesítenek. De a legtöbb esetben rájuk is vonatkozik a mondás, miszerint „nevet a cserépdarab a törött edényen.” Mint hajdan Mózes, aki remegett a küldetése előtt, mivel tudatában volt tehetetlenségének, de a nép megáldkodottságával is tisztában volt. Az apostolok rettegtek a gondolatától, hogy le kell rántaniuk a leplet az erkölcsi romlásról. Ezért tette Jézus az első csodát, amely újabb jelek és csodák lavináját elindítva nyújtott bátorságot a tanítványoknak, és igazolta a szolgálatukat.

„És lőn nagy hirtelenséggel az égből mintegy sebesen zúgó szélnek zendülése, és eltelé az egész házat, ahol ülnek vala” (Csel 2:2).

Ezek után az első keresztények már bátorok voltak és jeleket kérni munkásságuk hitelesítése végett. Konkrét és buzgó kéréseik voltak. „Most azért, Urunk, tekints az ő fenyegetéseikre: és addad a te szolgálóidnak, hogy teljes bátorsággal szólják a te beszédedet, a te kezedet kinyújtván gyógyításra; és hogy jelek és csodák történjenek a te szent Fiadnak, a Jézusnak neve által” (Csel 4:29-30).

„Az apostolok kezei által pedig sok jel és csoda lőn a nép között” (Csel 5:12).

„István pedig teljes lévén hittel és erővel, nagy csodákat és jeleket cselekszik vala a nép között” (Csel 6:8).

Profetikus jelek

A Jelenések könyve tele van jelekkel és jelképekkel. A fenevadak például birodalmakat és valóságokat jelképeznek. Senki sem lát az utcán fenevadat vagy hétfejű szörnyet, de ettől eltekintve még léteznek. A történelmi valóság és a jelképek között szemantikai kapcsolatnak kell lennie. Az irodalom önmagában épp olyan fontos az ember számára, mint a tudomány, viszont az apokaliptikus irodalom különlegesebb ennél. A képek, jelek és jelképek sokfélesége specifikus írástudást és értést igényel, csak így lehet értelmezni, megérteni és hasznosítani. A Biblia a prófécia szótára, a jelképeket pedig a könyv betűinek tekinthetjük. Ezért jelent meg az Adventista Egyház. Számos mozgalom végzett missziómunkát a XIX. század előtti korokban. Még a Katolikus Egyház is hatalmas missziómunkát végzett, főleg a protestáns reformációt követően. A reformáció előtti keresztény egyház egyetemeket és kórházakat ala-

pított, védnöksége alatt nevezetes művészi alkotások születtek.

Másfelől pedig a protestáns egyházak újra a figyelem középpontjába emelték az írott evangélium üzenetét, és lerántották a leplet az egyházi korrupcióról. Csakhogy a profetikus magyarázat szintjén az volt az általános nézet, hogy a Jelenések könyve lepecsételt könyv, ami olyan jelképeket tartalmaz, amelyek megértése meghaladja az emberi értelmet. És ekkor jelent meg az advent mozgalom, feltárva az összefüggést a profetikus jelképek és a történelmi események között, rámutatva arra, hogy a történelem valóságos eseményekkel teletűzdelt valóságos út, mely Krisztus dicsőséges és valóságos visszajövetelével éri el a csúcspontját.

A prófécia nem mítosz és nem utópia, ahogyan a Teremtés könyve sem az. A teremtés és az eszkatológia bibliai nyelvezettel bemutatott valóság, ezért az egyháznak érthetően és hatékonyan kell hirdetnie az erre az időre szóló isteni tervet. E felfedezés előtt állva mindenkinek el kell döntenie, hogy mit kezd az életével. Bármilyen tévedés bizalmatlansághoz, végül pedig az egyház kudarcához vezethet. Ez nem azt jelenti, hogy a hermeneutikai improvizációk területére kell kalandoznunk, és különféle bizarr terveket szőnünk az események nyomása és a magyarázatok iránti egyre nagyobb igény miatt. A szükség és a nyomás valóságos, ezért létfontosságú és sürgős, hogy profetikus írástudással és lelki kultúrával rendelkezünk. ■

Mugurel Asaftei, a Moldovai Egyházterület titkára

TÁBLÁK

Ha Isten látható módon jelent volna meg minden embernek, és hagyta volna magát lefényképezni, hogy az elkövetkezendőkben senki se kételkedhessen a létezésében, majd ezután többé nem mutatkozott volna a nyilvánosság előtt, mit mondtak volna az emberek két vagy három századdal később? Ezt a kérdést tettem fel egy adventista fiatalnak, és a következő választ kaptam: „Azt mondanák, hogy Isten csupán egy mítosz!”

Tökéletesen igaza van, ezt a választ vártam tőle. Egy mítosz! Akik nem látták, azok számára a valóság nem létezik, csalásnak, kitalációnak, mítosznak tartják.

Azt olvassuk 2Mózes 20. fejezetében, hogy az egész nép hallotta Isten hangját, amikor kihirdette a Tízparancsolatot: „És mondanak Mózesnek: Te beszélj velünk, és mi hallgatunk; de az Isten ne beszéljen velünk, hogy meg ne haljunk!” (19. v.). „Hallotta-é valamely nép a tűz közepéből szóló Isten szavát, amiképpen hallottad te, hogy életben maradt volna?” (5Móz 4:33).

Mózes a Jordán partján emlékezetből újból elismételte Izrael népének a Tízparancsolatot, majd hozzáfűzte: „Ez ígéket szóló az Úr a ti egész gyülekezeteteknek a hegyen a tűz, a felhő és a homályosság közepéből nagy felszóval, és nem többet; és felírta azokat két kőtáblára, és adá azokat nékem” (5Móz 5:22).

Jegyezzük meg a következő részeket: „Ez ígéket szóló az Úr; és nem többet; és felírta azokat két kőtáblára, és adá azokat nékem”.

Mózes negyven napot töltött az Úrral a hegyen, majd visszatért a táborba: „Megfordula azért és megindula Mózes a hegyről, kezében a bizonyosság két táblája; mindkét oldalukon beírt táblák, mind egy felől, mind más felől beírva. A táblák pedig Isten kezének csinálmányai valának, az írás is Isten írása vala, kimetszve a táblákra” (2Móz 32:15-16).

Ez azt jelenti, hogy a táblák és az írás is Isten alkotásai voltak. Mózes átvette a kőtáblákat, majd lejött a hegyről. Később ezeket abban a frigyládában kellett őriznie, ami még nem is létezett. De hát akkor mit csinált a kőtáblákkal? Amikor meglátta az aranyborjút és a nép bálványimádását, hihetetlen dolgot tett: „Felgerjede Mózesnek haragja, és elveté kezéből a táblákat, és összetöré azokat a hegy alatt” (19. v.).

Isten nem ítélte el Mózeset a dühe miatt, ahogy később Méribánál tette (lásd: 4Móz 20:1-13), mivel itt szent haragról volt szó, amit Isten elfogadott. Azt sem olvassuk, hogy az Úr megdorgálta volna szolgáját a táblák össze-

törése miatt. Ez jelképes cselekedet volt, ami azt mutatta, hogy a nép áthágta, „összetörte” a 2Móz 19:1-8 verseiben olvasható, Istennel kötött szövetséget.

De hallgassuk tovább: „És monda az Úr Mózesnek: Vágj két kőtáblát, hasonlókat az előbbiekhöz, hogy írjam fel azokra azokat a szavakat, amelyek az előbbi táblákon voltak, amelyeket szét-törtél” (2Móz 34:1). „És ott vala az Úrral negyven nap és negyven éjjel: kenyeret nem evett, vizet sem ivott. És felírta a táblákra a szövetség szavait, a tíz parancsolatot. És lőn, amikor Mózes a Sinai hegyről leszálla, a Mózes kezében vala a bizonyosság két táblája” (28-29. v.).

Az újabb kőtáblákat már nem Isten készítette, hanem Mózes, viszont ugyancsak Isten írt azokra: „Vágj két kőtáblát, hasonlókat az előbbiekhöz, hogy írjam fel azokra azokat a szavakat, amelyek az előbbi táblákon voltak, amelyeket szét-törtél...” És felírta a táblákra a szövetség szavait, a tíz parancsolatot.”

Ez volt a Tízparancsolat „első” és „második kiadása”. Amikor az író megjelenteti könyve második kiadását, általában javít a korábbin, kihagy belőle, hozzátesz, módosít rajta. Isten azonban kétszer írta fel a kőtáblákra a Tízparancsolatot. A „második kiadás” pontosan olyan volt, mint az első. Nem módosult, nem lett javítva rajta, nem lett kihagyva belőle, semmit sem kellett hozzátenni, mivel erre nem volt szükség. Isten sosem téved, és nem változik, mert Ő változhatatlan (lásd: Mal 3:6).

A Tízparancsolat „első kiadása” tökéletesen megegyezett a „másodikkal”. Isten sosem változtatott a parancsolatokon, mert erre nem volt és nincs szükség. Amilyen volt a Mózes idejében és öröktől fogva, olyan maradt Mózes után, a Messiás eljövetele, az apostolok és bárki, bármi után is! Noha nem tudhatjuk, különböző bolygókön lehetnek más megfogalmazási formái is, a lényege és a tartalma azonban ugyanaz. **ÖRÖKKÖN ÖRÖKKÉ! ÖRÜLJETEK! ÁMEN! ■**

**VÁLTOZTATHATATLAN
ALAPTÖRVÉNY
STEFAN
RADU**

**A TÍZPARANC SOLAT „ELSŐ
KIADÁSA” TÖKÉLETESEN MEG-
EGYEZETT A „MÁSODIKKAL”.
ISTEN SOSEM VÁLTOZTATOTT
A PARANC SOLATOKON.**

A JELENÉSEK KÖNYVÉT ÁTSZÖVŐ VÖRÖS FONAL (III)

Az ősegyház világhódító missziós kampánya

Mihelyt a mennyei legfelsőbb tanács elismerte Jézusnak mint Isten Bárányának a győzelmét, semmi sem állhatott útjába többé a megváltási terv megvalósulásának. Míg Jelenések 5. fejezetében megfigyelhetjük a pászka ünnepéhez tartozó első három ünnep teljesedését, következik a pünkösd, amit a 6. fejezet magasztos módon mutat be:

„És látám, mikor a Bárány a pecsétekből egyet felnyitott, és hallám, hogy a négy lelkes állat közül egy monda, mintegy mennydörgésnek szavával: Jöjj és lásd. És látám, és ímé egy fehér ló, és a rajta ülőnél új vala; és adaték neki korona; és kijöve győzve, és hogy győzzön” (Jel 6:1-2).

A fehér lovat ábrázoló jelképes jelenetben felismerjük az ősegyházat, amelyet Jézus Krisztus alapított, s amely pünkösd napján készen állt világszéles küldetésének teljesítésére.

A fehér szín a teljes igazság kincsének tisztaságát jelképezi, amit az ősegyház közvetlenül Jézus Krisztustól kapott, s amely igazságot elfogadta, hitte és élte.

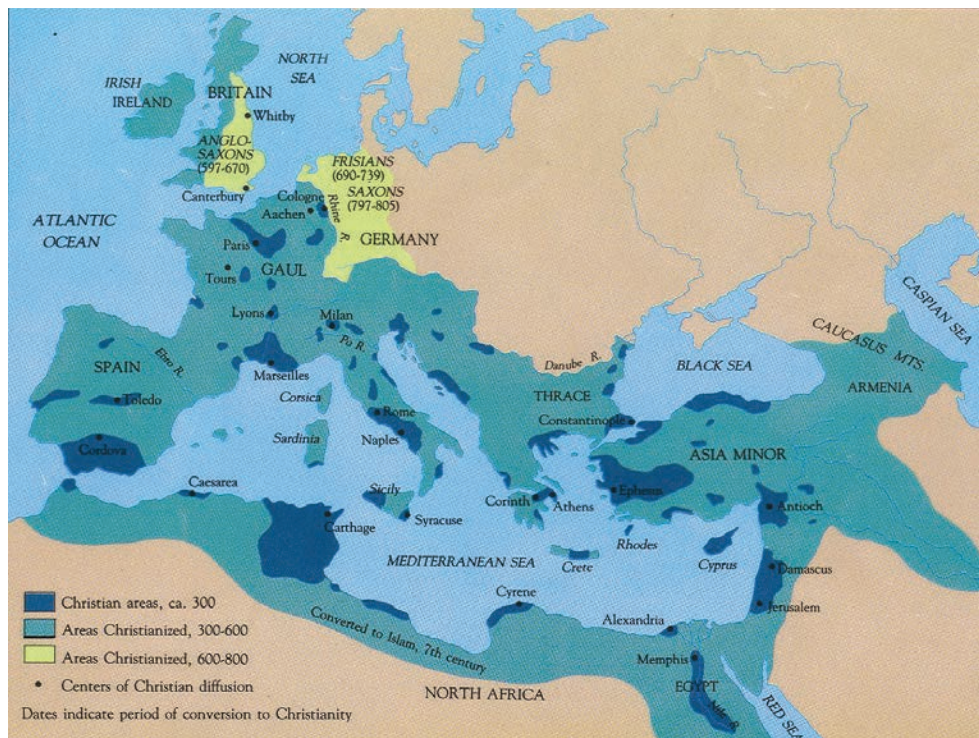
A ló „harci” jellege a gyülekezet erejét, képességeit és szükségét adottságait jelképezi, amit a Szentlélek, a Megváltó Képviselőjének kitöltetése révén kapott, aminek segítségével eleget tehetett küldetésének, s az üdvösség evangéliumának üzenetével meghódíthatta a világot. A kapott küldetés alapján az egyház győztesként indult el, és már az első nappal, pünkössdel kezdődően széles tömegeket hódított meg előbb Jeruzsálemben, majd egész Júdeában, Samáriában, utána pedig viszonylag rövid időn belül eljutott

a föld „végső határáig”. Erről számolt be Pál apostol is: „Az igazság beszédében, mely az evangélium: mely eljutott hozzátok, miképpen az egész világra is, és gyümölcsöt terem” (Kol 1:5-6).

A hívők úgy 120 fős csoportja már pünkösd napján, élen az apostolokkal, „győztesként indult el megnyerni” az egész világot. Ez a különösen érdekes kifejezés mutatja, hogy bár kevesen voltak, és szerény erőforrásokkal rendelkeztek, a kor kezdetleges eszközeivel az ellenséges, pogány világ közepette, sikerük és győzelmük nemcsak feltételezett eshetőség volt, hanem abszolút bizonyosság. Az ősegyház győztesen indult útjára, és mindvégig győztes is maradt. A győzelme mögött rejtőző két alapvető tényező: a Szentlélek vezetése és az általuk hirdetett evangélium ellenállhatatlan igazsága.

Sajnos, amikor meg kellett küzdenie a világgal, a pogánysággal, a különféle nem keresztény filozófiákkal és ideológiákkal, az egyház színezete már az első századok után megváltozott. A hősi vérvörös mártíromság színét a megalkuvás feke-

AZ EGYHÁZ GYŐZTESKÉNT INDULT KÜLDETÉSÉNEK ÚTJÁRA, ÉS MÁR AZ ELSŐ NAPPAL, PÜNKÖSSDEL KEZDŐDŐEN SZÉLES TÖMEGEKET HÓDÍTOTT MEG ELŐBB JERUZSÁLEMBEN, MAJD EGÉSZ JÚDEÁBAN, SAMÁRIÁBAN, UTÁNA PEDIG VISZONYLAG RÖVID IDŐN BELÜL ELJUTOTT A FÖLD „VÉGSŐ HATÁRÁIG”.

tesége, utána pedig fakó sárgasága követte. A hivatalos kereszténységet egyre különfélebb „kegyességi formák” kezdték jellemezni, miközben tagadta, hogy az igazság tényleg képes megváltoztatni az ember jellemét. A fehér lovon ülő győztes lovas helyét átvette a fekete lovon ülő kereskedő, aki az üdvözítő evangélium értékeit pénzre váltható árucikké züllesztette. Végül pedig feltűnik a sárgaszínű ló, ami azokat az eszközöket jelképezi, amelyek révén a hivatalos keresztény egyház hatalmat nyer és hódít: a halálbüntetést és a pokoltól való félelmet, különösen az inkvizíció éveiben.

Egyetlen példa, amely bemutatja, hogy miként térítették katolikus hitre a mexikói aztékokat: „Cortes legyőzte az aztékokat, és arra kényszerítette őket, hogy térjenek meg. A spanyolok elpusztították bálványaikat, templomaikat, elrabolták gyermekeiket, meggyilkolták nemeseiket, és a keresztény hit elfogadására kényszerítették őket. A hódítók e módszerek által ásták alá a bennszülöttek vallását, és tették győzedelmessé a kereszténységet. Amint Branden is megírta: »Így kezdődött el az indiánok megtérítése az Új Világban«. A büntető eljárások által Cortes annyira megfélemlítette az aztékokat, hogy többé nem merték gyakorolni saját vallásukat. Az azték vallás elpusztításának következtében Cortes elkezdte katolikus vallásra téríteni a bennszülötteket, ezzel a kényszerítő, de hatékony eljárással azonban jelentősen nem tudott meghonosodni az igazi és helyes keresztény imádat” (Lambda, Alpha Journal, 71. o., Alexia Dovas: *Miért tértek katolikus vallásra az aztékok?*).

Az ősegyház történelme, Mózes és Áron pusztában formálódott nemzedékéhez hasonló mintát követve, hűséges volt Istenhez, s így a Kánaánt meghódító hithősök nemzedékét képezte. A következő nemzedékeket azonban – például a bírák korában – már megfertőzték a pogány népek bálványimádó gyakorlatai, aminek az lett a következménye, hogy Isten büntetésként megengedte, hogy több ízben is a pogány népek rabszolgáivá váljanak. Aztán a bírák egymást követő nemzedékei után, Sámuel próféta szolgálatának utolsó éveiben, a nép a környező népekhez hasonlóan királyt követelt magának.

„Azonban Sámuelnek nem tetszék a beszéd, hogy azt mondák: Adj nekünk királyt, aki ítéljen felettünk. És könyörge Sámuel az Úrhoz. És monda az Úr Sámuelnek: Fogadd meg a nép szavát mindenben, amit mondanak néked, mert nem téged utáltak meg, hanem engem utáltak meg, hogy ne uralkodjam felettük” (1Sám 8:6-7).

Ez a kép a hét trombitás időszejének felel meg. Az ősegyház győzedelmes időszeke, a vér-

tanúságok, a nagy missziós hódítások időszeke után következett Konstantin császár rendelete (Kr. u. 313-ban), amely teljes jogokat biztosított a keresztényeknek, viszont ami a nagy kompromisszumok korát hozta el. A bibliai kereszténység tanát keresztény köntösbe öltöztetett görög filozófiai és pogány gyakorlatok különböző elemei árasztották el. Különösen az alsó-egyiptomi és a görögországi kereszténységben tűnt fel a szinkretizmus és a filozófia a Biblia tanításai között. A keresztény elveket elkezdték görög filozófiai érvekkel alátámasztani.

Ezt követte a pápának mint Jézus földi helytartójának a beiktatása, amivel gyakorlatilag átvette a Szentlélek szerepét. Ez az állapot abban különbözik Sámuel korának állapotától, hogy a keresztény egyház egyáltalán nem kapott isteni jóváhagyást a pápaság beiktatására.

A trombiták az isteni ítéletet és azokat a büntető intézkedéseket jelképezik, amelyeket Isten engedett a különféle barbár népek inváziója által a keresztény Európára. Ezek az ítéletek az emberiségre váró utolsó ítélettel teljessé válnak majd ki. A nagy reformátor, Luther Márton is úgy vélte, hogy a nagy török inváziók is Isten büntetését képezik az akkori keresztény egyház bűnei miatt:

„A törökökről szóló levelében Luther János kinyilatkoztatására alapozva jelentette ki, hogy a »negyedik trombita« (Jel 8:12) a törökökre vonatkozik, fogsággal kapcsolatos magatartásukat pedig összevetette a két fenevad magatartásával (Muhhamad és a pápaság) (Jel 13:10). Luther ezekre alapozva állítja: »Ennek azt kell eredményeznie, hogy a Római Birodalomban a törökök fogják képezni a negyedik fenevadat...« A pápát antikrisztusnak nevezte... Szerinte a törökök csapásként lettek megengedve a keresztényekre a bűneik miatt. Nem véletlen, hogy törökökre vonatkozó két írása a legnagyobb törökveszély évében, 1529-ben íródott, amikor az ottomán seregek Bécs várát ostromolták” – Yüksel Gürsoj: „Luther Márton a törökökről. Nincs reform ellenség és félelem nélkül” (Selçuk, Törökország).

A ceremóniális ünnepek sorában így teljessé válnak majd a „kürtzengés napja”, mely az isteni ítéletet hirdeti. A hét trombita csupán „miniatűr” ítéleteket hirdetett, amelyek azonban megelőzik az egész világra szóló, utolsó nagy ítéletet. ■

(Folytatjuk)

Emilian Niculescu, nyugdíjas lelképásztor

**ÖRÖKKÉ
ÉGO LÁNG
EMILIAN
NICULESCU**

**AZ ŐSEGYHÁZ GYŐZTESEN INDULT ÚTJÁRA,
ÉS MINDVÉIG
GYŐZTES IS MARADT.**

RÖVID ÉRTEKEZÉS A SZÍVRŐL ÉS A SZÍV ÚJJÁSZÜLETÉSÉRŐL (II)

Milyen volt Jézus? Hozzánk hasonlóan Neki is voltak énközpontú érzelmei?

Jézus szombaton, a zsinagógában találkozott a vízkóros asszonnyal, és meg is gyógyította őt. A farizeusok dorgálására kérdéssel válaszolt: ha a fiatok kútba esik, nem mentitek ki? Más szóval: Íme, ez az asszony, az én lányom „kútba esett”, és sürgősen meg kell őt gyógyítani. Jézus azonnali irgalommal reagál, amely azonnali tetteket követel. Ilyen irgalmat a farizeusok nem érezték. Jézus az irgalom alapján cselekszik, és nem arra törekszik, hogy a farizeusoknak jó véleménye legyen a személyére vonatkozóan.

A samáriai asszonnyal való találkozásakor az Úr Jézus szavaiból – „van nékem eledelem, amit egyem, amit ti nem tudtok” (Jn 4:32) – kitűnnek a kiegyensúlyozott, de tartalmas öröm érzései. Örömeiben nem volt énközpontúság. A tanítványok elmentek ételt szerezni, tehát Jézus is éhes volt. A samáriai asszonnyal folytatott beszélgetés után nem az étel elfogyasztása szerezte öröm kerítette hatalmába, hanem annak az öröme, hogy valaki elhagyta bűnös életét. Az ilyen érzelmei nem az énközpontú szív gyümölcsei, nem a helyzet hedonista elemzésének eredményei, hanem az éhséget is felülmúló együttérzés megnyilvánulásai.

Nem tudjuk megmondani, hogy Jézus érzelmei automatikus módon törtek-e fel a lelkéből, amikor az asszony elhagyta a vedrét és elindult, vagy a gondolatában levezetett elemzés során. Jézus az érzelmeivel összhangban készítette elő az akciótervét, vagyis hűséges maradt az érzelmeihez, és három napon át prédikált a samáriai faluban. Jézus minden bizonnyal egy olyasfajta örömet élt át, amit a tanítványok még nem ismertek, és talán számos mai keresztény sem ismer. „De a Léleknek gyümölcse: szeretet, öröm, békesség...” (Gal 5:22). Habár sokszor cselekedett irgalomból, vagy épp nem tett semmit olyan helyzetben, ami egy közönséges emberben félelmet keltett volna, a legjelentősebb példát mégis a kereszt előtt nyújtotta. Az ember életveszélyes helyzetben menekülni próbál, sőt még ha eszméletét is veszti, az izmai akkor is reflexből megpróbálnak szabadulni a szorításból. Jézusnál azonban nem találunk félelmet, még legalább önvédelmi ösztönöket sem, s nem azért, mert nem érzett fájdalmat. „Mint bárány, mely mészárszékre vitetik...” (Ézs 53:7).

Ez a reagálási forma meghaladja az emberi természet képességeit. Legalább reflexből bárki vonaglott volna. Jézus szívében miért nem születtek meg az énközpontú természet automatikus érzelmei? Jézus szívet és testét nem járta át az énközpontú félelem, sem a düh az elszenvedett igazságtalanságok és kegyetlenségek miatt, ahogy a becsvágy és a bosszúvágy sem. Ezek automatikusan születnek meg az emberi lélekben. De még ha az ember meg is próbálná türtőztetni magát, elképzelhetetlen, hogy ne törjön elő belőle a menekülési reflex vagy a félelem, lehetetlen, hogy ne tegyen utalást áldozatának kiváltó okaira, vagy legalább önkívületi állapotban ne vonaglana, vergődne.

A korbácsütések miért nem váltották ki Jézus haragját, a tudatalatti természet automatikus dühét? Miért nem bukkant elő az ösztönszerű félelem, sem a pánik, sem a fogak csikorgatása, sem a megtorlási vagy legalább a szabadulási vágy? Mivel magyarázzuk az ösztönös reakciók hiányát, amelyek olyan természetesnek tűnnek egy egészséges lelkivilágú ember esetében? De Jézus nem volt beteg, és az érzelmi reakciók hiánya a halála előtti pillanatokban nem valamilyen fogyatékos takart. Ha alaposan szemügyre vesszük a lelkivilágát, mintha egyedi jelenséggel szembesülnénk, ami szebbnek tűnik, mint tavaszi virágzáskor a gyümölcsfák. Jézus azt kéri az asszonyoktól, hogy ne Őt sirassák, hanem önmagukat és a gyermekeiket. Érzelmeit nem a fájdalmai váltották ki, hanem annak

ismerete, ami a zsidók jövőre vár az Ő elutasítása miatt. Az együttérzés érzései voltak ezek, miközben hordozta a keresztet, és megkorbácsolták.

Ilyesmi nem fordulhat elő automatikusan és természetesen az emberi lélekben. Hol voltak a keserűség vagy a félelem ösztönszerű reakciói, amelyek szinte azonnal felbukkannak vereség esetén, és miért nem törtek elő lelkéből a kereszt hordozása közben? Miért nem reagált úgy, mint bármelyik ember, miért nem fenyegetőzött, vagy miért nem tanúsított megvetést? Hol voltak az ösztönös önvédelemi reflexek, vagy legalább a megfeszített izmok, az összeszorított fogak, mindaz, ami arról árulkodik, hogy valaki dühös, még ha próbálja is türtőztetni magát? Hogy történhetett, hogy nem bukkant fel ösztönszerűen a harag az énközpontú érzelmek teljes arzenáljával, alkalmazkodási vagy túlélési céllal? Jézusnak nem voltak ilyen érzelmek. Ellenkezőleg, nem önmagát szánta, nem panaszkodott a fájdalmai miatt, ahogy az természetes lett volna, hanem az emberi nemzetséget siratta. A keresztet függve irgalommal reagált azok irányában, akik épp keresztre szegezték. „Atyám! Bocsásd meg nekik; mert nem tudják, mit cselekszenek...” (Lk 23:34).

Ez a felettebb értékes érzés nem születik meg egy átlagos emberi szívben. Hogyhogy ezek az automatikus reakciók törtek elő a szívből az énközpontú reakciók helyett? Az ember nem képes így élni sem ösztönszerűen, sem félig tudatalatti szinten, talán csupán tudatosan, viszont azt is csak nagyon ritkán. Pszichológiai szempontból nem ilyen az énközpontú szív természetes és automatikus reakciója. Az ember szíve még jó szándéktól vezérelve sem tud ilyen érzelmeket kiváltani, amikor valaki az életére tör. Mi azonban e magasztos érzelmek eredményeképpen lettünk megváltva. Az Ő szeretete sziklaszilárd volt még kivégzésének órájában is, ami élő bizonyosságot képezett Isten természetéről, amit nemzedékek százai szemlélhettek az angyalseregekkel és a különböző csatákban részt vevő harcosokkal együtt. Hol talál ni ehhez fogható szívet?

Mi nem ilyenek vagyunk. Akkor még fényesebben ragyogtak Jézus szavai: „Annyi idő óta veletek vagyok, és mégsem ismertél meg engem, Filep? Aki engem látott, látta az Atyát...” (Jn 14:9). Ha megfigyeljük a reakcióit, lehetetlen nem észrevennünk, hogy az Ő szívének is volt egy érzelmeket automatikusan kiváltó központja (ember volt), viszont teljesen más indítással rendelkezett. Érzelmek nem hedonista válaszok voltak a külső vagy a belső ingerekre. Nem is képezték az emberi átlagos természet énközpontú vagy szubjektív válaszait, mivel érzelmek az együttérzés motiválta, mintha az érzelmek tudatos vagy tudatalatti titkos központjában nem egyedül lett volna – úgy működött, mintha egyszerre rendelkezett volna az elemzés és a döntés tényezőjével. Kettő egybefonódva: Jézus és az Atya a legmélyebb és legláthatatlabb érzelmi reakciókban egyesülve. És ez a „társ” többet

jelentett a világegyetem összes lényénél, hiszen Ő volt maga Isten.

Jézus tudatos és tudatalatti (automatikus vagy reflexszerű) reakciói készletét jelentettek az emberiség javára, mivel nem a saját, hanem az emberek érdekei váltották ki az érzelmek. Szomorúságot érzett kivégzői jövője miatt. Lelki fájdalom hatotta át, ezért tudott megbocsátani minden embernek, azoknak is, akik halálra ítéelésében részt vettek. Ilyen érzelmek nem születnek emberi szívben. Erről Ő maga is így vallott: „De ismerlek benneteket, hogy az Istennek szeretete nincs meg bennetek...” (Jn 5:42).

Jézusban nem volt énközpontú harag, még reflexből sem, s nem volt benne automatikus frusztráció sem az elszenvedett igazságtalanságok miatt. Sem a fájdalom, sem a halál, sem a fenyegetés, sem az árlás nem tudta szívét ösztönszerű vagy tudatos önsajnálatra vagy haragra készíteni. Az emberi psziché szempontjából ez lehetetlen. Neki azonban másféle szíve volt, amely az emberi meghatározás szerint sokkal magasztosabb szeretetet tanúsított. Ekkora különbség van a mi szívünk és Isten szíve között. Ez a szeretet nem önmagáért dobog, nincsenek benne természetes, énközpontú reakciók, hiszen az igazi szeretet „mindent elfedez, mindent hiszen, mindent remél, mindent eltűr” (1Kor 13:7), és a szív mélyén lakozó Istentől ered.

Mindezek ellenére mégis találkozunk egy elkeseredett reakcióval, amikor Jézus felkiált: „Én Istenem! Én Istenem, miért hagytál el engemet?” Nyilvánvaló, hogy elkeseredését nem a halál közelsége váltotta ki, sem az ütések, sem a dárda. Órák óta szenvedett, mégsem esett pánikba. Attól rettegett, hogy Atyja magára hagyja, miközben tudta, hogy az Atyjával való egysége nélkül csupán átlagos emberi módon reagálhat. Félt, hogy elveszíti szeretetének forrását, hogy sebezhetővé válik, és akkor énközpontú módon fog reagálni a saját maga érdekében. Az Istennel való egységének féltése – a gondolat vagy az attól való félelem, hogy csökkenhet az emberek iránti szeretete, és összeomolhat mindaz, amit korábban hirdetett és felépített – okozta Jézus elkeseredését.

De még ezen érzelmek sem voltak énközpontúak. Jézus elkeseredett szükségét érezte annak, hogy továbbra is szeretetet tanúsítson, és ékesszólóan bemutassa nekünk az Atyát. Aki tisztán látja Istent, nem teheti, hogy ne kiáltson fel: „Uram, gyógyítsd meg a szívemet!” „Tiszta szívet teremts bennem, oh, Isten, és az erős lelket újítsd meg bennem” (Zsolt 51:12). És Isten túlcorduló adagokban ilyen szívet ad azoknak, akik hisznek Krisztusban, és az övéhez hasonló érzelmi természetre vágnak.

ÖNZETLEN MOTIVÁCIÓK GABRIEL NAN

JÉZUS ELKESEREDT SZÜKSÉGÉT ÉREZTE ANNAK, HOGY TOVÁBBRA IS SZERETETET TANÚSÍTSON, ÉS ÉKESSZÓLÓAN BEMUTASSA NEKÜNK AZ ATYÁT.

„És láttuk az ő dicsőségét, mint az Atya egyszülöttjének dicsőségét” (Jn 1:14). „Aki nem szeret, nem ismerte meg az Istent; mert az Isten szeretet” (1Jn 4:8).

A kezdetben teremtett ember szintén harcban állt a saját érzelmeivel, mint mi?

A Teremtés könyvének leírásából azt a következtetést vonhatjuk le, hogy Éva csak azután kívánta meg a fa gyümölcsét, miután szóba elegyedett a kígyóval. Nem belső vágy kerítette hatalmába, ami ellen küzdenie kellett, mint nekünk ma, nem kellett szembeszállnia a hormonszintjével, nem ezért bukott el és evett a tiltott gyümölcsből. A szövegben azt találjuk, hogy miután a kígyó kijelentette, hogy olyanok lehetnek, mint Isten, Éva látta, hogy a fa gyümölcse talán mégis jó arra, hogy felnyissa az ember elméjét. Tehát a kívánság érzelmé (ami a személyes gyönyör előfutára) megszületik Évában, de csak miután elgondolkozik a kígyó szavain, és egyetért azzal (ez egy önkéntes cselekedet), hogy ehét a gyümölcsből. Ebben az esetben a kívánság nem automatikus és énközpontú reakció volt, de még csak nem is egy természetes inger, mint amikor meglát az ember egy ízletes gyümölcsöt. Nyilvánvaló, hogy Éva nem ösztönszerűen kívánta meg azt, ami nem volt az övé. Az első emberpár érzelmei nem voltak automatikusan énközpontú érzelmek.

EGYEDÜL AZ ÜDVÖZÍTŐ MUTATTA BE NEKÜNK, HOGY MILYEN ÉRZELMEI ÉS TETTEI LEHETNEK AZ ISTENNEL EGYESÜLT EMBERNEK!

Csak miután a gondolatvilága és az akarata elfogadja, és Isten felfoghatatlan módon elhagyja Éva szívének központját, születik meg szívében az énközpontú kívánság. Mint ahogy nem látni, honnan fúj a szél, olyan felfoghatatlan az is, amikor az ember szeretné Istent saját érzelmei urává tenni, aminek eredményeképpen az automatikusan előtörő érzelmek a jóra fognak törekedni (szeretetre, öröme, békességre, együtt érző szánalomra, a bűn miatti fájdalomra, a kívánságok megfékezésére), és egyetlen esetben sem fognak rosszra készíteni (haragra, önző kívánságra, félelemre, büszkeségre, gyűlöletre, irigységre). Különböző módon jelennek meg, hogyan lehetne teljesíteni a „Ne kívánd!” parancsolatot? Hogy lehet az, hogy ne kívánj valamit, mielőtt rájönne, hogy a kívánság már megszületett, és nem marad más hátra, mint küzdeni annak elfojtásáért? Elfojtani a kívánságot nem ugyanaz, mint nem kívánni valamit, a pszichikai és endokrin reakciók pedig pontosan olyanok, mintha sosem fojtottad volna el a kívánságot. Ha Isten lakozik a szívnek azon központjában, amely automatikus módon elemzi az ingereket és váltja ki az érzelmi reakciókat, akkor az érzelmeinket többé nem az énközpontúság motiválja. Megújulunk, de csak miután Isten a mi jóváhagyásunkkal és hozzájárulásunkkal meggyógyítja az érzelmi memóriánkban elraktározott összes rossz érzelmet, amit emberek, magatartásbeli

megnyilvánulások, tárgyak vagy tapasztalatok iránt érezünk.

Összegzésképpen, már akár egyetlen példából is lezűrhetjük a következtetést, miszerint az Isten által teremtett első emberpár érzelmei nem automatikus énközpontúságból fakadtak (ahogy a mi esetünkben), hanem csak miután eldöntötték, hogy olyanok akarnak lenni, mint Isten, vált énközpontúvá (Isten nélkülivé) szívükben az érzelmek forrása. Ennek következtében mi már ezzel a természettel születünk. Az ember irigységet és gyűlöletet táplált magában, ami meggyökerezett az érzelmi memóriájában, és már az első nemzedék soraiban gyilkosságra készítette. A fékevesztett érzelmek ereje az embert a minél több gyönyör felé sodorta, s így már nem kereste többé Urát. Így alakult ki a hisztrionikus személyiségzavar, amely hajlamos a frusztrációra, irigységre, mások meg nem hallgatására, majd ezek a tulajdonságok átöröklődtek és kikristályosodtak a következő nemzedékek életében. Az Isten nélkül kialakult énközpontú érzelmi rendszer lassan beépült az ember bonyolult genetikájába. A családok és nemzetek közötti irigység, a gyűlölet és a fékevesztett kívánság viszályokat, háborúkat szított. Az emberi értelem odajutott, hogy szinte teljes mértékben a fékevesztett érzelmek szolgálatában él. Megjelentek a határtalan bosszú különböző formái, feltalálták a fegyvereket, a házasságtörést, az erőszakot, a lopást, csak hogy birtokoljanak, és másoknál magasabb rendűnek érezhessék magukat.

Ugyanazok az emberi érzelmek, amelyek boldogsággal, örömmel és gyönyörrel töltenek el, világunkba frusztrációt, gyűlöletet, ellenségeskedést, kiábrándulást és erőszakot hoztak. Isten jelenlétének békéje, ami képessé teszi az ember lelkét, hogy együtt érezzen embertársa örömeivel vagy szomorúságával, és ne önműködő gépként reagáljon a gyűlöletre, ellenségeskedésre, frusztrációra vagy

haragra, már ismeretlen volt a következő nemzedékek számára, noha Isten számtalanszor meghívta az embereket a nyugalomba. Egyedül az Údvözítő mutatta be nekünk, hogy milyen érzelmei és tettei lehetnek az Istennel egyesült embernek! Csodálatos, örök, magasztos szépséggel rendelkező látvány, mint a liliom, amely akkor is terjeszti illatát, amikor eltapossák. Mégis szomorúan kell megállapítanunk, hogy mivel hedonista lelkülettel tanulmányozzuk Jézust, nem látjuk meg Őt teljes szépségében.

Következtetés

Meg tud változni az ember, vagyis, ha akarja, meg tudja változtatni a szívét?

Az ember nem képes megváltoztatni saját elméje biológiai mechanizmusait, következésképpen saját érzelmi rendszerét sem. Ez genetikailag meghatározott, így születünk és így fejlődünk. Viszont nevelés, ingerlés és célzott gyakorlatok által bizonyos magatartásokon javíthatunk. Erre alapoznak a pszichológiai kezelések. Az ember lelkivilágát meg lehet tanítani, hogy bizonyos ingerekre bizonyos módon reagáljon. Ez ismételt gyakorlatokkal valósítható meg. El lehet érni, hogy bizonyos érzelmi vagy ösztönszerű reakció pontosan meghatározott ingertől váljon függővé. Például meg tudjuk tanítani a lelkivilágunkat, hogy örömet érezzen bizonyos helyzetekben, ha a gyakorlatok során egy érdekes ingernek tesszük ki (így alakíthatók ki a feltételes érzelmek, reflexek vagy cselekedetek).

Akkor történik baj, ha az inger csökken vagy megszűnik, mert akkor a feltételek szülte öröm is csökken, mígnem fokozatosan eltűnik. Ezzel magyarázható például a szeretet szintjének csökkenése két olyan személy között, akik hosszú ideje távol élnek egymástól. Az ember lelkivilágának kezelése általi ránevelése a szép érzelmekre csak korlátolt hatással bír, és ha nem éri jutalom

általi ösztönzés, hedonista érzelmi természetünk miatt csökkenni kezd, s így a kiváltott érzelmek az énközpontú lelkivilág reakciói lesznek. Szükségünk van jutalomra, hogy át tudjuk élni az örömet.

Isten megismerése és hit általi befogadása révén – „Én ő bennük, és te én bennem...” (Jn 17:23) – vissza lehet térni az Isten Lelkétől kiváltott önzetlen érzelmi reakciókhoz. Az Istenbe vetett hit elvezet oda, hogy vágnyi fogjuk: az Úr legyen az az automatikus központ, amely kiváltja összes érzelmeinket és indítékainkat. Ez lényünk, életünk motorjának a halálát, és Krisztussal való helyettesítését – feltámadását – jelenti. Többé nem az énközpontúság és a szubjektivizmus, sem pedig a személyes érdek lesz az érzelmeket kiváltó automatikus központ: Krisztus teljes mértékben önzetlen érdekei fognak vezérelni minket.

Automatikusan megnyilvánuló énünk érdeke tudatosan vagy tudat alatt egyesül Isten egyetemesen önzetlen természetével. Istennel egyesült énünk olyannyira önzetlen elemzői és vezetői központtá válik, hogy minden emberrel szemben úgy fogunk reagálni érzelmileg, ahogy most csak kizárólag személyes érdekből tesszük. Úgy reagálunk majd, mintha Isten teljes teremtett világa ott működne a bensőnkben, ahol az érzelmeink születnek és megnyilvánulnak. Maga Isten válik az énünkké, amint egy ilyen halálra és egy ilyen életre vágyunk. De nem Isten fog gondolkodni helyettünk, és nem is fogja eltörölni a személyiségünket vagy az egyéniségünket.

Reagálni fogunk magunkért is. Jézus is így tett. Felelősségteljesen fogunk vigyázni magunkra, és szeretni fogjuk magunkat, viszont nem jobban, mint másokat. Egyszerűen az Úr lesz ott, ahol az érzelmi énünk van – ahol a különböző tényezők kiváltják az érzelmeinket, ahol tudat alatt vagy felfoghatatlanul, mint a szél, amiről nem tudjuk, hogy honnan jön és hová megy, anélkül, hogy zavarna, anélkül, hogy éreznénk, hogy valamilyen hatalom uralkodik fölöttünk –, meggyógyulunk és egészen más szeretetet tanúsítunk az emberek iránt. Meggyógyulunk Krisztussal. Ilyen az áhított, drágakincs-ként őrizgetett gyógyulás. Akkor majd Isten gyermekei leszünk, mivel az Ő lelke lakozik bennünk.

Ez a változás fog bekövetkezni minden őszinte imádoban. Képzeljétek el, hogy mennyi együttérzés és szeretet lenne egy ilyen világban! Jézus pontosan ezt ígérte meg: „Maradjatok én bennem és én is ti bennetek... Ezeket beszéltem néktek, hogy megmaradjon ti bennetek az én örömem, és a ti örömetek beteljék” (Jn 15:4-11). Fontos vágnyi arra, hogy eljussunk erre a szeretetre. Jézust szemlélve fogunk szomjúhozni e szeretet után. Vágnyi fogunk szeretni, és eljutunk oda, hogy egészséges szeretettel

**AZ ÚR SEGÍTSÉ-
GÉVEL LÉPÉSRŐL
LÉPÉSRE BEHE-
LYETTESÍTJÜK
BŰNÖS, MEG-
RÖGZÖTT, ROSSZ
ÉRZELMEINKET
A SZERETET, AZ
ÖRÖM ÉS A BÉKES-
SÉG ÉRZELMEIVEL.**

fogunk szeretni még akkor is, ha igazságtalanság ér. Ezt kéri tőlünk Jézus: „Szeressétek ellenségeiteket!” (Mt 5:44).

Ha erre vágyunk, és ezt kérjük Istentől, bizonyára nem egy pillanat alatt kezdünk el szeretetet árasztani. Az Úr előbb elvezeti szívünket a teljes ismeretre. Megmutatja, hogy az érzelmi memóriánk milyen érzelmeket rejt különböző emberek iránt, illetve feltárja, hogy milyen spontán reakciókat vált ki a memóriánk. Miközben megismerjük Őt, egyre inkább bízni fogunk benne, megértjük, hogy milyen érzelmeket táplálunk az emberek személye és tettei iránt, és elkezdjük megbánni bűnös, megrögzött, rossz érzelmeinket, utána pedig az Úr

**AZ ÚJ ÉRZELMI
RENDSZER ELSA-
JÁTÍTÁSÁNAK ÉS
MEGTARTÁSÁNAK
FOLYAMATÁBAN
SZÜKSÉG VAN
AZ IGE IGAZSÁGA
ÁLTAL MEGÚJULT
GONDOLKODÁSRA.**

segítségével lépésről lépésre behelyettesítjük ezeket a szeretet, az öröm és a békeség érzelmeivel (mivel szükség van a memória gyakorlat általi megújítására). Így szabadulunk meg a szeretetlenség, félelem, frusztráció és gyűlölet évek során felgyülemlett salakjától.

Hát nem az érzelmi rendszerünk az, ami egyensúlyából kizökkentve olyan pszichikai betegségeket okoz, mint a szorongás, a depresszió vagy az anorexia? Nem

Jézus hív bennünket: „Jöjjetek énhozzám mindnyájan, akik megfáradtatok és megterheltetek, és én megnyugsztalak titeket” (Mt 11:28)? Ezek után Isten lépésről lépésre életre kelti bennünk a bűnnel szembeni fájdalom és megvetés érzéseit, aminek eredményeképpen még akkor is fájdalmat érzünk majd, ha épp egyik ellenségünkéről mondanak rosszat az emberek. Örülni fogunk mások sikerének és reménységének, még akkor is, ha ez a reménység keresztezi személyes érdekeinket. És ha továbbra is őbenne hiszünk és maradunk, fokozatosan elsajátítjuk a szeretet ezen érzelmeit.

Ez a folyamat fokozatos fejlődést hoz, ha Istentől függ az életünk. Így jutunk el annak a krisztusi békességnek a megízlelésére és kinyilvánítására, amivel köszönteni szoktuk egymást. Ez alatt nem euforikus lelkesedést kell értenünk, hanem Isten által kiváltott őszinte érzelmi egyensúlyt, ami Krisztus példáját követve még a provokációkra is szeretettel válaszol. Hiszen ha a hitünk nem vezet el a szeretetre, akkor semmit sem ér. „Mert az Istennek szerelme kitöltetett a mi szívünkbe a Szentlélek által, ki adott nekünk” (Róm 5:5). Lényünk megújuláson megy keresztül. Szívünkben nemcsak az igazságon alapuló meggyőződéseket fogjuk átélni, hanem a szeretet, az irgalom és a mások szükségleteire való odafigyelés érzelmeit is, ahogy azok a jó cselekedetekre vezetnek bennünket.

Ezáltal teljesedik ki keresztény életünk, ez az, ami hi-telessé teszi. Beteljesednek Péter szavai: „... melyre jól teszitek, ha figyelmeztetek, mint sötét helyen világító szövétnekre, míg nappal virrad, és hajnalcsillag kél fel szívetekben” (2Pt 1:19). Csupán a Szentírás tanulmányozása által, érzelmi rendszerünk meggyógyulása nélkül nem

valósulhat meg az újjászületésünk. „Mert megkövéredett e népnek szíve... hogy valami módon ne lássanak szemekkel, és ne halljanak füleikkel, és ne értsenek szívükkel, és meg ne térjenek, és meg ne gyógyítsam őket” (Mt 13:15). Szükségünk van az érzelmi gyógyulásra! Tehát az újjászületés nemcsak víz által, hanem víz és Lélek által valósul meg. Szükségünk van egy másik Lélekre. Tudjuk, hogy Isten képes megváltoztatni az ember szívét anélkül, hogy az ember megértené a földi természet működési mechanizmusait, viszont, ha mindezt meg is értjük, a gyógyulás sokkal előbb és sokkal hatékonyabban következik be.

Nyilvánvaló, hogy egy új érzelmi rendszer elsajátításának és megtartásának folyamatában szükség van az Ige igazsága által megújult gondolkodásra. Így érthetjük meg, hogy melyek az igazi szeretet cselekedetei, és miként kell bánnunk azzal a szeretettel, amelyre Isten vezet el minket, hogy valóban be is tudjuk azt fogadni. Ez a kérdéskör azonban egy másik tanulmány tárgyát képezi. Most az érzelmek mozgatórugójával foglalkoztunk, amely az ember lelkivilágának kevésbé tudatos területén működik. Isten meg akarja tisztítani és újítani mind a gondolkodásunkat, mind az érzelmeinket. „És az Istennek békessége, mely minden értelmet felülhalad, meg fogja őrizni szíveiteket és gondolataitokat a Krisztus Jézusban” (Fil 4:7).

Ennek a tanulmánynak az volt a célja, hogy oly módon irányítson Krisztushoz, hogy eljussunk az érzések megújulására, és új szívet sajátítsunk el, hogy jobban tudjunk szeretni még az élet nehézségei közepette is. A Biblia bemutatja, milyen ez a tapasztalat: „Ezokáért meghajtom térdeimet... hogy lakozzék a Krisztus a hit által a ti szívetekben; a szeretetben meggyökerezvén és alapot vévén, hogy megérthessétek minden szentekkel egybe, mi a szélessége és hosszúsága és mélysége és magassága az Isten jóvoltának, és megismerjétek a Krisztusnak minden ismeretet felülhaladó szeretetét, hogy ekképpen beteljesedjete az Istennek egész teljességéig” (Ef 3:14-19).

Hogyan tudnánk tehát a szeretetre alapozni, ha az érzelmeink automatikusan énközpontúak? Hogyan teljesedhetünk be Isten teljességével, ha a harag mechanikus módon éled fel bennünk, amikor provokáció ér, még mielőtt ez tudatosulna bennünk? ■

Gabriel Nan, pszichológus, Madrid

Lazarus, R. S. (1991). *Emotion and adaptation*. New York: Oxford University Press.

Ohman, A. (1987). Psychophysiology of emotion: An evolutionary cognitive perspective. En T. K. Ackles, J. R. Jennings y M. G. H. Coles (Eds.), *Advances in Psychophysiology*, vol. 2., (79-127. o.). Toronto: JAI Press.

Rozin, P. (1999). *Preadaptation and the puzzles and properties of pleasure*. En D. Kahneman, E. Diener y N. Schwarz (Eds.), *Well-being: The foundations of hedonic psychology*. (109-133. o.). New York: Russell Sage Foundation.

Mt 12:34; Jn 15:11; Lk 12:34; Róm 7:22-23; 1Kor 13:2-3; Ézs 64:6.

AZ EGYSZARVÚ FENEVAD

A pápa, és csakis a pápa!

Az elmúlt hatvan évben tanúja lehettem számos prédikációnak, tanulmánynak, olvasmánynak, evangelizálásnak, rádió- és tévéműsornak, podcastnak vagy beszélgetésnek, amelyben elhangzott, hogy a Jelenések 13. fejezetében feltűnő fenevadnak, a hét fejjel és tíz koronát viselő szarvval rendelkező, szürrealista tengeri szörnynek végül mégis csak egy (karddal megsebesített) feje van, és kizárólag egy szarva. Olyan, mint egy orrszarvú, egy mesebeli unikornis.

Bátorkodom felkavarni ezt a nagy ellenségre vonatkozó, egyirányú bizonyosságot néhány kérdéssel és pontosítással. Már jó ideje foglalkoztat, hogy mind a bibliai magyarázataink, mind pedig a széles tömegeket célzó kommunikációs stratégiáink minél pontosabbak legyenek.

Hangsúlyozom: az a célom, hogy elmélyítsem, tökéletesítsem, tisztázzam és hatékonyabbá tegyem az ismert advent üzenetet, nem pedig az, hogy eltereljem a figyelmet a próféciairól. A Jelenések könyvében található ellenség azonosítása, ahogy azt tenni és néha túlságosan hangsúlyozni szoktuk, ennél sokkal tágabb értelmezéssel bír. Valamivel több mint tíz százalékban igazunk van, amikor csak egy szarvat látunk (ami Jelenések 13. fejezetében valójában nem is tűnik ki a többi közül, nem is látható!). Ellenben arra is figyelniünk kell, ami keresztülhúzza a számításainkat.

Minden esetben szükséges a pontos azonosítás?

Elcsodálkozom azon, hogy milyen könnyedséggel és meggyőződéssel beszélünk a pápaságról és a Katolikus Egyházzal. Első látásra mindez nem is lenne baj: hát nem gyilkoltak le több millió hozzánk hasonló „eretneket”? Ezt legalább verbálisan megbosszulhatjuk egy kicsit. Viszont, ha azt akarjuk, hogy tiszteljék az üzenetünket, és bizonyosságtételünk kellő hatékonysággal bírjon, sokkal visszafogottabban kellene fogalmaznunk a nyilvánosság előtt. Az üzenetet nem kell kerülgetnünk, sem megédesítenünk, viszont úgy is bemutatathatjuk, hogy ahelyett hogy csak zavarnánk vele, fel is keltsük az emberek érdeklődését a prófécia tanulmányozása iránt. Nem hiszem, hogy jelenlegi kötelességünk hajszálpontosan azonosítani a nyilvánosság előtt, hogy ki a fenevad. Legyen egy kis türelmetek, legyetek kissé visszafogottabbak!

A Biblia szó szerint nem beszél sem a Római Egyházzal, sem a pápáról, hanem történelmi valóságokra utal, elsősorban azokhoz szólva, akik kellőképpen ismerik az egyház egyetemes történelmét, és tapasztalatot szereztek a bibliai prófécia tanulmányozásában.

Az érzékeny kérdések tekintetében Jézus követendő példát mutatott számunkra, hogy tudjuk, mikor kell hall-

gatnunk, és mikor beszélünk. Ismert tény, hogy az „Úr Felkentje” (*Mašiah, Krisztus*) megnevezést, ahogy más megnevezéseket is, az írástudók és a nép politikailag értelmezte (a dávidi királyságra vonatkozta), azonban erről, amikor önmagára utalt, Krisztus csak a közelállókcal vagy négy szemközttel beszélt.

Sem az írástudóknak, sem pedig a tömegnek nem mondta egyértelműen a prédikációjában: „Én vagyok a Messiás / az Isten Fia”, kivéve elítélésének pillanatát, amikor eskü alatt állt, és nem kerülhette meg a kérdést. Tanítványainak határozottan megparancsolta, hogy senkinek se mondják el, hogy Ő a Messiás. A démonok is azért kiáltozták, hogy Jézus a Messiás, az Isten Fia, mert politikai zűrt akartak kelteni a személye körül, másfelől pedig azt a látszatot sejtetni, hogy Jézus küldetése Sátánnal társítható, mivel íme, még a démonok is Őt népszerűsítik.

Ha Jézus úgy gondolta, hogy abban a pillanatban fontosabb az evangélium, mint saját azonosságának tisztázása, akkor miért annyira fontos ismételtlen pontosítanunk az Antikrisztus azonosságát? Egy román mondás szerint „elég egy bunkósbot egy szekér cserépedényhez!” Vajon nem elégséges csupán közölnünk a bibliai és történelmi adatokat, amelyek **sugallják** a többit? Nem elég használni a Jelenések könyvének kódolt **nyelvezetét**? Meg kell tanulnunk úgy **sugallni** a bibliai nyelvezet és a történelmi utalások segítségével, hogy az emberek megérthessék a kódolt üzenetet. Ha egyszer utaltál a pápára a megfelelő pillanatban, és kellően dokumentált vagy, akkor ez elég. De nem minden alkalommal szükséges.

Érvelhetünk azzal, hogy írásaiban maga Ellen G. White is pontosan azonosította a fenevadat és annak múltbeli vagy jövőbeli ténykedéseit. Ez igaz, viszont nagy különség van egy néma könyv és egy nyilvános szónok között. A könyvben a pontos azonosítás egy sor előkészítő érv közé van csomagolva, ezenkívül a könyvet protestáns országban írták elsődlegesen protestánsoknak olyan korban, amikor a katolikusellenesség virágkorát élte Amerikában. A nyilvános beszédet azonban könnyen lehet zavarkeltésnek, támadásnak tekinteni. De az írásainkban is vigyázzunk, hogy ne tegyünk határozott kijelentéseket megalapozatlanul.

Van-e a pápának hét feje és tíz szarva?

Hogy van a pápaságnak hét feje és tíz szarva? Melyik ezek közül a halálosan megsebesített fej, és utólag meggyógyult-e? Dán 7. fejezetében találjuk a tíz szarvat viselő római fejet, viszont ez nem Róma városára, hanem

**A PRÓFÉCIÁK
MEGERTÉSE
FLORIN
LAIU**

a keresztény vallásra térített birodalomra utal, amelyből fokozatosan alakult ki a keresztény Európa, majd a többi földrészre kiterjedő keresztény világ. Ez a jelkép csak a pápaságra értendő? Csupán a katolikus államokra?

A 10 szarv / 10 királyság fogalmat nem lehet szó szerint alkalmazni, függetlenül attól, hogy milyen kritériumok alapján számoljuk őket. Nem csak tíz nyugati állam létezik. Aztán, hol kell meghúznunk a határt Európa nyugati, keleti és északi részei között? A jövődőlésnek statikus számtani jelképe („tíz”) van, miközben a történelem dinamikus, és a keresztény államok száma az elmúlt 1500 évben igencsak változó volt (gyarapodott).

Ennek alapján tehát, ha a Dán 7. fejezetében leírt tíz szarv az első kereszténnyé vált római-barbár királyságokat jelöli, a pontos számnak ott az volt az értelme, hogy megjelölje a tizenegyedik – a történelmi Antikrisztus – megjelenésének a pillanatát. Viszont amikor a történelem végén bekövetkező eseményekről beszélünk, 1600 évvel később, a „tízes” szám már csak a többszörösség jelképe.¹ Marad azonban a lényegi magyarázat: olyan államokról van szó, amelyek öröklik a keresztény vallásra térített birodalmat. És nemcsak közvetlen örökösökről van szó, hanem „unoka-államokról” is tengeren innen és túl, mivel ma már a keresztény hagyományokkal rendelkező hatalmak uralják a bolygót.

Igaz, hogy a pápaság földi hatalomként lépett fel „1260 éven” át, ugyanúgy harcolva a szentek ellen, mint a két tanúbizonyság ellenségei a 11. fejezetben, vagy a 12. fejezetben leírt fenevad. Dániel 7. fejezete alapján a központi szarv felelős a többi szarv ténykedéséért, mivel csak neki van szeme és szája, és ő a legnagyobb. Azonban az ítéletnapon úgy lesz majd, mint a Nürnbergi-perben, ahol a Führer „eszközeinek” is bűnhődniük kellett. Ez annál is inkább igaz, mivel a Jelenések könyvében található utolsó nagy ütközet jelenetében a pápai szarv már nem a többitől különállóan jelenik meg, ezért az azonosítás súlya az általánosabb jelentőséggel bíró jelképekre esik.

A fenevad nem lehet csak a pápaság, azonosságát nem lehet csupán a Római Birodalomra korlátozni, amit aztán az egész keresztény világ követett. Jelképesen mindazon hatalmakat magába foglalja, amelyek szembeszálltak/szembeszállnak Isten népével időben és térben. Ezen egymást követő hatalmak azonosításának kulcsát Jelenések 17:10 versében találjuk. A fenevad tehát mindezeket magába foglalja: a fenevad az a világ, amit nem Krisztus irányít, hanem Sátán. A „fenevad pedig” (Jel 17:11) kifejezés egy a hét fejtől eltérő valóságra utal, amely végül nyolcadik királyként tűnik fel, ami azt sugallja, hogy itt magáról Sátánról van szó, mivel csupán hét fej – hét földi királyság – létezik. A tíz keresztény szarv Sátánnak fogja átadni az uralmat (Jel 17:12-13).

A fontossági sorrend alapján tehát Sátán az első számú fenevad. Másodsorban ide tartoznak a világ összes rendszerei, amelyek emberi jólétet veszélyeztető maga-

tartást tanúsítanak. Harmadsorban pedig a fenevad a kard által megsebesített fej, a „keresztény” birodalom. A többi fejnek csak másodlagos rendeltetése van. Az első öt valójában csak árnyék, kísértet (Jel 17:10). Csak egy (a hatodik) „létezik” még a János, vagyis a Római Birodalom idejéből. Az akkori birodalom hivatalosan is több istenhívő, keresztényellenes entitás volt. Csak később vált hivatalosan kereszténnyé, valójában álkereszténnyé. Végül pedig benne jöttek létre az öröklő államok, a „kereszténnyé” vált birodalom fején a megkoronázott szarvak.

Dán 7. fejezetében a Római Birodalom képezi az utolsó fenevadat, amely a szarvai révén az idők végéig fennmarad. Észre kell vennünk, hogy az összes szarv egy fejen van. A Jelenések könyve itt már nem pontosít, mivel a tíz szarv képét a Dán 7. fejezetéből veszi át.

Következésképpen az apokaliptikus fenevad hetedik fejének posztkeresztény és keresztényellenes fejnek kell lennie, mivel a hatodik fej az összes „keresztény” szarvat viseli. És miközben a hatodik fejnek az uralkodása különösen hosszú ideig tart, hiszen már János idejében is létezett – és ma is él, noha sebet kapott –, a hetedikről azt olvassuk, hogy csak kevés ideig marad meg (Jel 17:10).

A 13. fejezetben leírt utolsó hatalomnak az a szerepe, hogy kardcsapást mérjen a korábbi hatalomra, és késleltesse a halálos seb begyógyulását, mintegy viszonylagos politikai egyensúlyt és vallásszabadságot biztosítva a végső nagy csata előkészítése érdekében.

Befejezés

Nem tagadom a Jelenések 13. fejezetében található jelképekben a pápaság központi szerepét. Nyilvánvaló, hogy az uralmi időszak Dán 7. fejezetéből kölcsönvett fogalom. Ugyanakkor a „fenevad száma” (666) egy ember „nevének” a száma. A *Vicarius Filii Dei* megnevezés (ami napjainkban nem is hivatalos titulus) sosem volt felírva a pápai tiarára, legalábbis nem rendelkezünk erre vonatkozó bizonyítékkal. Ez a cím egy a katolicizmus által használt hamis iratban tűnt fel, aminek a hitelességével a VIII–XV században ugyan még nem foglalkoztak, később azonban a tudósok vitatták az eredetiségét, jóllehet ezután is hitelesnek tekintették.

Írásommal nem állt szándékomban kiiktatni a pápaságot a próféciából, vagy csökkenteni ártalmas történelmi szerepét, csupán szerettem volna megértetni az olvasókkal: a fenevad sokkal több a pápaságnál.

A Szemle következő számaiban folytatjuk a kérdés elemzését. ■

Florin Lăiu, nyugdíjas bibliatanár

1. A „tízszér” határozószó (1Móz 31:7, 41; 4Móz 14:22; 2Sám 19:43; Neh 4:12; Jób 19:2; Dán 1:20) ebben az esetben is azt jelenti, hogy „többszörösen”. Amikor például a bibliai leírásban tíz emberről van szó, az számban nem pontosított, nagyobb emberi csoportra utal (Bír 6:27; Rút 4:2; 2Kír 25:25; Jer 41:2, 8; Ámos 6:9; Zak 8:23; Lk 17:12).

JÁKOB ÉS ÉZSAU

A táblázatban keresd meg a megjelölt, Ézsau és Jákob életével kapcsolatos szavakat! Eszedbe juttatták Ézsau és Jákob történetét?

OLVASOK ÉS FELFEDEZEK
ALINA CHIRILEANU

Alina Chirileanu,
az Unió Gyermekosztálya
igazgatójának asszisztense

F	R	V	D	O	Ö	G	G	H	N	Ö	Á	Í	V	E	H	F
V	Y	B	U	M	E	S	L	A	Ú	Ű	S	Ú	Í	C	B	T
Á	Á	G	V	A	D	Á	S	Z	X	Q	H	K	S	Ű	Á	F
C	L	O	E	F	H	U	K	U	S	Ű	H	Ó	Í	V	R	T
G	D	N	M	A	H	A	K	G	Y	B	Q	D	S	É	K	F
T	Á	H	Y	K	A	Ú	B	S	G	S	J	K	L	V	A	K
M	S	Z	I	V	Á	R	V	Á	N	Y	Í	X	R	X	R	Y
N	W	Y	H	K	L	Á	G	G	S	J	N	W	H	C	K	L
G	I	Ö	Ü	Ó	Q	A	S	F	H	J	K	J	N	F	G	F
B	U	Y	R	I	O	P	R	O	I	Z	S	Á	K	S	X	D
J	J	I	L	H	L	H	L	F	L	D	Y	K	L	Y	É	M
N	N	K	E	D	V	E	N	C	S	Y	F	O	K	H	Ö	K
X	X	R	T	Y	S	W	R	S	Q	R	E	B	E	K	A	H
Ó	L	E	N	C	S	E	Ó	A	Y	Ü	Y	Ö	Y	Ü	Y	Ő
J	K	K	Y	O	P	Y	P	L	Ö	Ö	B	M	X	K	Á	Í
Í	R	B	Y	M	D	H	I	Á	F	T	A	K	L	P	A	R
N	J	I	É	R	E	Y	E	S	G	Y	I	K	S	Á	A	K
B	W	V	Z	Q	G	H	U	Y	T	W	U	E	S	S	E	N
I	D	Ö	S	Y	B	M	X	F	D	H	S	H	S	Z	U	E
H	Y	H	A	Y	E	L	S	Ő	S	Z	Ü	L	Ö	T	T	Y
J	D	K	U	D	J	H	D	Z	R	Y	U	I	O	O	S	Z
Z	C	V	A	X	H	C	H	E	S	V	U	V	Ö	R	Ö	S
S	D	T	Ő	B	Ű	V	Í	L	Y	E	N	Ő	F	A	H	E
S	Y	C	U	B	M	R	Q	É	J	K	L	É	É	D	S	S
C	U	I	W	E	R	T	Y	K	O	P	Ő	Á	Ű	A	E	D

☪

**LENCSE, BÁRKA, HAZUGSÁG, VAK, VADÁSZ,
IKREK, IZSÁK, JÁKOB, REBEKA, ÉZSAU,
PÁSZTOR, ÁLDÁS, IDŐS, KEDVENC, VÖRÖS,
CSALÁS, ELSŐSZÜLÖTT, FŐZELÉK**

☪

F R V D O Ö G G H N Ö Á Í V E H F
 V Y B U M E S L A Ú Ű S Ú Í C B T
 Á Á G V A D Á S Z X Q H K S Ű Á F
 C L O E F H U K U S Ű H Ó Í V R T
 G D N M A H A K G Y B Q D S É K F
 T Á H Y K A Ú B S G S J K L V A K
 M S Z I V Á R V Á N Y Í X R X R Y
 N W Y H K L Á G G S J N W H C K L
 G I Ö Ü Ó Q A S F H J K J N F G F
 B U Y R I O P R O I Z S Á K S X D
 J J I L H L H L F L D Y K L Y É M
 N N K E D V E N C S Y F O K H Ö K
 X X R T Y S W R S Q R E B E K A H
 Ó L E N C S E Ó A Y Ü Y Ö Y Ü Y Ő
 J K K Y O P Y P L Ö Ö B M X K Á Í
 Í R B Y M D H I Á F T A K L P A R
 N J I É R E Y E S G Y I K S Á A K
 B W V Z Q G H U Y T W U E S S E N
 I D Ö S Y B M X F D H S H S Z U E
 H Y H A Y E L S Ő S Z Ü L Ö T T Y
 J D K U D J H D Z R Y U I O O S Z
 Z C V A X H C H E S V U V Ö R Ö S
 S D T Ő B Ű V Í L Y E N Ő F A H E
 S Y C U B M R Q É J K L É É D S S
 C U I W E R T Y K O P Ő Á Ű A E D

Megoldás:

ADRA HÁZ

SZOCIÁLIS KÖZPONT ANYÁKNAK, GYERMEKEKNEK
ÉS A CSALÁDON BELÜLI ERŐSZAK ÁLDOZATAINAK

(A ROMÁNIAI ADRA PROJEKTJE)

Albert 8 éves, és nem jár iskolába. A vele egykorú gyermekekhez hasonlóan szeretett volna ő is megtanulni olvasni, de az édesapja úgy ítélte meg, hogy ez a világ túl veszélyes hely a számára, ezért amennyire csak tehetette, korlátozta a szabadságát. A kislány akkor élte át legnehezebb pillanatait, amikor láncsal az ágyhoz volt kötözve, hogy ne mehessen ki játszani. Szenvedése véget ért, amikor egy hosszú megkötözöttség után ezt mondta az édesanyjának: „Anyá, nem bírom tovább!”

Itt, az ADRA Házban, az Albertéhez hasonló sorsú gyermekek békét és nyugalmat találnak, és megtapasztalhatják, hogy milyen a félelem nélküli gyermekkor.

**Segíts te is!
Küldj egy
2 euró
feláras sms-t
a 8845-ös
számra,
„ADRA”
szöveggel.**

**Pénzt is utalhatsz a Romániai ADRA következő bank-
számláira (a megjegyzés rubrikába írd azt, hogy
„CASA ADRA”):**

RO37 RNCB 0074 0292 1540 0067 – LEI
RO46 RNCB 0074 0292 1540 0002 – USD
RO78 RNCB 0074 0292 1540 0008 – EUR
SWIFT Code: RNCBROBUXXX

vagy **online: <https://adra.ro/doneaza>**

Az **ADRA Ház** projekt a következő szolgáltatásokkal, termékekkel siet a családon belüli erőszak áldozatainak megsegítésére: szállás, szociális ételjegyek, tisztálkodási szerek, pszichológiai és szociális tanácsadás, sürgősségi orvosi ellátás.

További információk: **021-25.25.117 / office@adra.ro**

